

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł.

Cena egzemplarza 1 zł. 50 gr.

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. Nr. 30-197 „Dziennik Urzędowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych” zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn.”

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.

Adres Administracji: Nowy Świat 69, tel. 678-40.

Sprzedaż numerów pojedynczych i ubiegłych roczników — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Intendentura)
Warszawa, ul. Nowy Świat 69, tel. 663-97.

Wysyłka pojedynczych numerów i roczników za zaliczeniem pocztowym.

TREŚĆ.

A. DZIAŁ URZĘDOWY.

III. PISMA OKÓLNE.

Poz. 88 — Pismo z dnia 29 kwietnia 1937 roku o ustaleniu granic gromad (SS. 20-2-1)	Str. 186
89 — Pismo z dnia 30 kwietnia 1937 roku o cenach mydła (Apr. 57-10-1)	„ 186
90 — Pismo z dnia 1 maja 1937 roku o wadium i kaucjach w 4% Pożyczce Konsolidacyjnej (GB. 35-5)	„ 187
91 — Pismo z dnia 1 maja 1937 roku o wystawie „Praca i Kultura Wsi” w Liskowie (SG. 99-76-1).	„ 187
92 — Pismo z dnia 4 maja 1937 roku o zryczałtowaniu opłat manipulacyjnych P. K. O. (GB. 31-1-3)	„ 188
93 — Pismo z dnia 4 maja 1937 roku w sprawie skróconego egzaminu kandydatów na sekretarzy gminnych (SS. 40-65-1)	„ 189
94 — Decyzja z dnia 5 maja 1937 roku o umundurowaniu członków Związku Straży Pożarnych R. P. (AP. 3-34)	„ 189

B. PRZEDRUKI.

I. DZIENNIK USTAW R. P. Nr. Nr. 28—30.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 kwietnia 1937 r. w sprawie zakazu wywozu pszenicy, żyta i owsa oraz produktów ich przemiału	„ 190
Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 24 marca 1937 roku w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu o zmianie rozporządzenia z dnia 9 września 1931 r. w sprawie gospodarki finansowej gmin wyznaniowych żydowskich	„ 190
Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 8 kwietnia 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Skarbu o przemiale pszenicy i żyta.	„ 191
Ustawa z dnia 14 kwietnia 1937 r. o dobrach skonfiskowanych przez byłe rządy zaborcze uczestnikom walk o niepodległość i będących w posiadaniu związków samorządowych.	„ 192
Ustawa z dnia 14 kwietnia 1937 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych.	„ 192
Ustawa z dnia 14 kwietnia 1937 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 października 1927 r. o uchyleniu odrębności stanowych	„ 193
Ustawa z dnia 14 kwietnia 1937 r. o szkodnictwie leśnym i polnym	„ 193
Ustawa z dnia 14 kwietnia 1937 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkim.	„ 196

II. MONITOR POLSKI Nr. Nr. 74 — 101.

Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 23 marca 1937 r. w sprawie ustalenia terminu do składania podań o zastosowanie ulg, wynikających z art. 5 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z 27 listopada 1935 r. o ulgach w spłacie kredytów, udzielonych na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. o rozbudowie miast.	„ 199
Zarządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 15 kwietnia 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w sprawie wynagrodzenia członków wojewódzkich urzędów rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich	„ 200
Obwieszczenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 16 kwietnia 1937 r. w sprawie ogłoszenia statutu wzorowego dla komunalnych kas oszczędności.	„ 201

A.

III. Pisma Okólne

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

88.

PISMO OKÓLNE

z dnia 29 kwietnia 1937 r.

o ustaleniu granic gromad.

(Nr. SS. 20-2/1).

Do

P. P. Wojewodów: białostockiego, nowogrodzkiego, poleskiego, wileńskiego i wołyńskiego.

W myśl art. 16 ust. (1) ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 294) ustalenie granic gromad dokonywa Wojewoda, przy współudziale wydziału wojewódzkiego z głosem stanowczym. Przepisy wykonawcze zawarte są w rozporządzeniu III Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 2 sierpnia 1934 (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 688), a w szczególności w §§ 11-17.

Art. 107 ust. (1) powołanej ustawy ustalił dla większości województw terminy przeprowadzenia podziału obszaru gmin wiejskich na gromady i ogłoszenia rozporządzeń w „Dziennikach Wojewódzkich”. Przepis ten nie dotyczy części województwa białostockiego oraz nowogrodzkiego, poleskiego, wileńskiego i wołyńskiego, przez co sprawa ustalenia granic gromad na tych obszarach nie wszędzie została ostatecznie załatwiona.

Ustalenie granic gromad w takim stopniu, ażeby zarówno organa gminne, jak i gromadzkie zdawały sobie sprawę, które obszary należą do danej gromady, stało się obecnie z wielu względów koniecznością. Przede wszystkim wchodzi w grę wydanie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 stycznia 1937 r. o gromadach (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 70), które stworzyło bliższe ramy działalności gromad, a zatem zaktualizowało pociąganie do świadczeń w naturze, czy podatkowych w trybie art. 23 ustawy samorządowej, dla których to względów ustalenie granic gromad jest niezbędne.

Wzgląd specjalny stanowi sprawa klasyfikacji gruntów. Mianowicie ze strony władz skarbowych, przeprowadzających klasyfikację gruntów, napływają narzekania, że podział gminy na gromady ogranicza się do wymienienia nazw miejscowości wchodzących w skład gromad, bez równoczesnego wskazania, które obszary gromada obejmuje. Operat klasyfikacyjny według obowiązujących przepisów powinien obejmować w zasadzie każdą poszczególną gromadę oddzielnie. Wykonanie tego przepisu jest niemożliwe wskutek nieoznaczenia ściśle granic gromady i braku ciągłości terenu gromady

(enklawy), w następstwie czego władze skarbowe zmuszone są obejmować jednym operatem nieraz po kilka gromad, co znowu pomniejsza wartość tych operatów.

Powyższe mając na uwadze Ministerstwo prosi Pana Wojewodę o dokonanie możliwie w krótkim, najdalej półrocznym, okresie ustalenia granic obszarów poszczególnych gromad oraz podanie w sposób najbardziej powszechny tego ustalenia do wiadomości miejscowej ludności oraz organom gromadzkim, gminnym i powiatowym administracji ogólnej. Wreszcie Ministerstwo prosi o wszczęcie tej akcji przede wszystkim w tych powiatach, w których wdrożone już zostały prace klasyfikacyjne.

(—) Korsak

PODSEKRETARZ STANU

89.

PISMO OKÓLNE

z dnia 30 kwietnia 1937 r.

o cenach mydła.

(Nr Apr. 57-10-1).

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę. Starostów i Prezydentów Miast.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu w drodze porozumienia z Centralnym Związkiem Przemysłu Mydlarskiego w Polsce ustaliło następujące ceny detaliczne mydła, obowiązujące na terenie całego kraju od dnia 1 maja r. b.:

mydło do prania I gatunku	1.50	za kg.
II	1.25	
III	1.00	

Do gatunku pierwszego obejmującego t. zw. „mydła markowe” między innymi należą mydła bez opakowania. „Jeleń-Schlicht”, „Rewolwer-Majde”, „Adamczewski z wieżą”, „Kołontay z pralką”, „Czwiklicer”, „Społem”, „Rajskie”, „Polсот”, „Tukan” i t. p.

Drugi gatunek mydła — ciemniejszy, znany jest jako mydło powszechnego użytku. Na ogół nie jest ono firmowane.

Do gatunku trzeciego należą mydła do prania niebieskie, t. zw. marmurkowe.

Poza wymienionymi trzema gatunkami mydeł do prania istnieją jeszcze mydła markowe oznaczone, jako gatunek „extra” oraz mydła w opakowaniu, które jako mydła luksusowe nie zostały objęte obniżką cen, podobnie, jak mydło toaletowe.

Istnieją wreszcie gatunki mydeł markowych pośrednie pomiędzy I i II gatunkiem, nieco tańsze od mydeł, wymienionych, jako gatunek I.

Podane wyżej ceny mydła winny być traktowane jako nieprzekraczalne. Nadmienić tu należy, że wobec ustalenia określonej różnicy pomiędzy cenami detalicznymi mydła, a cenami fabrycznymi, zapewne nie tylko nie będą przekraczane górne granice cen mydła do prania, ale nawet jego ceny w detalu kształtować się

będą o ca 5 gr. na kg. niżej. Dokonana obniżka ceny mydła wyniesie zatem od 10 — 15% w stosunku do cen dotychczasowych, zależnie od gatunku mydła, przy czym mydła średnich gatunków, powszechnie używane, potanieją o ca 15%.

Podając powyższe do wiadomości Panów, proszę o zarządzenie szczegółowego nadzoru nad cenami mydła do prania, aby ustalone ceny istotnie zostały w całej rozciągłości zastosowane w sprzedaży detalicznej.

W wypadku stwierdzenia, że pobierane są za określone gatunki mydła ceny wyższe od ustalonych, należy niezwłocznie zawiadomić Ministerstwo, podając imię i nazwisko kupca, względnie firmę, miejsce sprzedaży, gatunek mydła i t. p., celem wyciągnięcia w stosunku do winnych wszelkich konsekwencji w ramach kompetencji Ministerstw: Spraw Wewnętrznych oraz Przemysłu i Handlu.

(—) *Stawoj Składkowski*
MINISTER

90.

P I S M O O K Ó L N E

z dnia 1 maja 1937 r.

o wadlachs i kaucjach w 4% Pożyczce Konso-

lidacyjnej.

(Nr GB. 35-5)

Wszystkim Urzędom Wojewódzkim, Komisarjatom Rządu na m. st. Warszawę, Urzędowi Spraw Mniejszości w Katowicach.

Ministerstwo podaje pismo Ministerstwa Skarbu z dn. 14.IV.1937 r. Nr D. II. 9821/1/37 do wiadomości i użytku służbowego w ślad za pismem okólnym z dn. 17.XI.1936 r. Nr GB. 31/92-2 w sprawie podanej w nagłówku (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 33, poz. 236 z 1936 r.).

Za DYREKTORA GABINETU MINISTRA

(—) *Robaczewski*
NACZELNIK WYDZIAŁU

O t r z y m u j a :

Wydział II Komendy Głównej Pol. Państw.,
Główny Urząd Statystyczny,
Korpus Ochrony Pogranicza.

MINISTERSTWO SKARBU

Warszawa,

dnia 14 kwietnia 1937 r.

L. D. II. 9821/1/37.

Do

Kancelarii Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Biura Sejmu i Senatu, Najwyższej Izby Kontroli, Prezydium Rady Ministrów i wszystkich Ministerstw

w miejscu.

Wartość depozytową (wadialną i kaucyjną) obligacji 4% Pożyczki Konsolidacyjnej, oznaczoną w okólniku Ministerstwa Skarbu z dnia 5 listo-

pada 1936 r. L. D. II. 27628/1/36 na złotych 55 za 100 złotych wartości imiennej, niniejszym ustala się na złotych 60.— (sześćdziesiąt) za 100 złotych wartości imiennej.

(—) *Domaniewski*
DYREKTOR DEPARTAMENTU

91.

P I S M O O K Ó L N E

z dnia 1 maja 1937 r.

o wystawie „Praca i Kultura Wsi” w Liskowie.

(Nr. SG. 99-76-1)

Do

Panów Wojewodów i Przewodniczących Wydziałów Powiatowych.

W Liskowie odbędzie się w czasie od 8 czerwca do 4 lipca b. r. ogólnopolska wystawa „Pracy i Kultury Wsi”. Wystawa ta ma na celu przedstawienie całokształtu dorobku wsi polskiej we wszystkich dziedzinach jej życia i pracy. Obejmuje ona poza rolnictwem, hodowlą, ogrodnictwem i pszczelnictwem—spółdzielczość, budownictwo ogniotrwałe i pożarnictwo, samorząd, szkolnictwo, opiekę społeczną, higienę wsi, walkę z alkoholizmem, wojskowość, społeczne instytucje obrony Państwa, wreszcie działalność wszystkich organizacji wiejskich.

Ponieważ wystawa będzie zorganizowana na tym terenie, który daje bezpośredni wyraz owocnych skutków działania twórczych sił samej wsi, przypisuję tej wystawie dużą wymowę i siłę skutecznego oddziaływania na obudzenie inicjatywy u zwiedzających, a przez to poważny wpływ na rozwój życia społecznego i odrodzenie wsi polskiej. Z tych względów pożądanym jest, aby wystawę zwiedziły jak najliczniejsze rzesze ludności wiejskiej. Dlatego też proszę Panów Wojewodów i Przewodniczących Wydziałów Powiatowych o zajęcie się propagandą samej wystawy przez powołanie powiatowych komitetów propagandy „Wystawy Pracy i Kultury Wsi” i zorganizowanie jak najliczniejszych zbiorowych wycieczek na wystawę działaczy organizacji społecznych, rolników i młodzieży oraz o współdziałanie w tym kierunku z akcją, podejmowaną przez Komitet Wystawy (pocztą Lisków k. Kalisza lub Warszawa, ul. Warecka 11a, II p., tel. 5-20-53), który już rozesłał odpowiednie materiały informacyjne i spółdzielnię turystyczno-wypoczynkową „Gromada” w Warszawie, ul. Warecka 11a (tel. 246-86 i 305-92), która objęła organizację wszystkich wycieczek na wystawę i będzie regulowała ich wyjazdy. Nadmieniam, że od liczebności wycieczki zależy wysokość ulg w przejeździe koleją. Mianowicie wycieczka złożona z 15 — 60 osób będzie korzystała z 66%, a ponad 60 osób—z 75% ulgi w obie strony.

Biorąc pod uwagę wielkie znaczenie dla wsi organizowanej wystawy, wysokie ulgi w przejeździe koleją i pomoc organizacyjną ze strony

Komitetu Wystawy i spółdzielni „Gromada“, określam liczbę uczestników wycieczek na wystawę z każdego powiatu na około 300 osób.

(—) *Sławoj Składkowski*
MINISTER

92.

P I S M O O K Ó L N E

z dnia 4 maja 1937 r.

o zryczałtowaniu opłat manipulacyjnych P. K. O.
(Nr GB. 31-1-3)

Wszystkim Urzędowi Wojewódzkim, Komisariatowi Rządu na m. st. Warszawę, Starostwom Grodzким i Powiatowym oraz Urzędowi Spraw Mniejszości w Katowicach.

Pismo Min. Skarbu z dn. 20 kwietnia 1937 r. Nr. D III 5737/4/37.

Ministerstwo podaje do wiadomości celem analogicznego stosowania. Równocześnie traci moc obowiązującą dotychczasowe zarządzenia: z dn. 23.X.1934 r. Nr GB. 31/2/10 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 30, poz. 251), z dn. 14.I.1935 r. Nr GB. 31/2/15 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 3, poz. 14) i z dn. 22.IV.1936 r. Nr. GB. 31/2/16 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 12, poz. 72) lecz tylko w części dotyczącej opłat manipulacyjnych PKO.

Za DYREKTORA GABINETU MINISTRA
(—) *Robaczewski*
NACZELNIK WYDZIAŁU

Rozdziałnik:

Komenda Główna Policji Państwowej,
Korpus Ochrony Pogranicza,
Główny Urząd Statystyczny.

MINISTERSTWO SKARBU

Warszawa,
dnia 20 kwietnia 1937 r.
Nr L. D. III. 5737/4/37.

Zryczałtowanie opłat manipulacyjnych.

Do

wszystkich Izb Skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego. (Wydział Skarbowy) w Katowicach oraz wszystkich Dyrekcji Cel.

Wobec zryczałtowania opłat manipulacyjnych od obrotów na kontach czekowych w Pocztowej Kasie Oszczędności organów skarbowych, a mianowicie i kas urzędów skarbowych (urzędów opłat stemplowych, urzędów celnych) Izb Skarbowych, Dyrekcji Cel oraz Centralnej Księgowności Ministerstwa Skarbu, Pocztowa Kasa Oszczędności zaprzestała pobierać z dniem 15 kwietnia r. b. opłaty manipulacyjne od wypłat uskutecznionych z kont czekowych wymienionych wyżej organów skarbowych za pomocą przekazów czekowych.

W związku z tym Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że przy przekazywaniu należności prze-

kazami czekowymi również osobom i instytucjom prywatnym nie należy dokonywać potrąceń z tytułu opłat manipulacyjnych. Opłaty manipulacyjne potrącać przy zleceniach wypłaty zrealizowanych od dnia 15 b. m. do dnia otrzymania niniejszego zarządzenia podlegają zarchowaniu na wznowienie tych sum, z których nastąpiło asygnowanie.

Celem wyodrębnienia objętych ryczałtem wpłat t. z. „urzędowych“ jak naprz. wpłat poborców specjalnych, wpłat na wznowienie kredytu, wpłat z tytułu zwrotu zaliczek udzielonych urzędowi lub urzędnikom na wykonywanie czynności urzędowych itp., od innych wpłat dokonywanych przez osoby i instytucje prywatne z tytułu należności podatkowych itp. na podstawie zielonych blankietów nadawczych, Ministerstwo Skarbu ustaliło w porozumieniu z Pocztową Kasą Oszczędności odmienne rodzaje blankietów nadawczych w kolorze pomarańczowym zaopatrzonym nadrukiem „opłatę pobiera P. K. O.“ a mianowicie:

1) blankiety wzór 780 Rach. 13 do § 28 przepisów dla władz przeznaczone li tylko dla wpłat należności podatkowych ściąganych przez sekwestratorów skarbowych. Zauważa się, że wpłaty sum wyegzekwowanych przez sekwestratorów na rzecz wierzycieli obcych jak Fundusz Pracy, Ubezpieczalnie i t. p. będą nadal dokonywane na podstawie dotychczasowych, a podlegających opłacie manipulacyjnej blankietów nadawczych,

2) blankiety M. Sk. nr 391 Egz. 32 do § 77 instr. przeznaczone dla innych wpłat o charakterze urzędowym, jak naprzykład:

a) dla wpłat dokonywanych przez władze (urzędy, zakłady) państwowe działające w charakterze specjalnych poborców oraz wpłat innych poborców, jak naprz. notariuszów, komorników i t. p. dla wpłat z tytułu wznowień kredytów, z tytułu zwrotu zaliczek udzielonych urzędowi lub urzędnikom na wykonywanie czynności urzędowych i t. p.,

b) dla wpłat nadwyżek kasowych kas urzędów skarbowych (urzędów opłat stemplowych, urzędów celnych),

c) dla wpłat podatku gruntowego, które będą dokonywane przez gminy miejskie i wiejskie w myśl mającego się ukazać w najbliższym czasie rozporządzenia o wymiarze i poborze podatku gruntowego (okólnik z dnia 8 b. m. L. D. III. 5219/4/37).

Zapas omawianych wyżej blankietów nadawczych dostarczony zostanie Izdom Skarbowym przez Pocztową Kasę Oszczędności.

Z zapasu tego mają Izby Skarbowe wydzielić odpowiednią rezerwę, resztę zaś rozdzielić o ile chodzi o blankiety wymienione w p. 1 pomiędzy podległe urzędy skarbowe, blankiety zaś wymienione w p. 2 pomiędzy:

x) władze II instancji (Dyr. Cel) celem dalszego rozprawadzenia do władz (urzędów, zakładów) I instancji,

y) urzędy skarbowe celem rozprawadzenia do gmin miejskich i wiejskich z pozostawieniem rezerwy na ewent. nagłe zapotrzebowania

znajdujących się w okręgu władz (urzędów, zakładów) i instancji.

Zarazem podkreśla się z naciskiem, że za pomocą omawianych blankietów nadawczych mogą być dokonywane wpłaty li tylko o charakterze urzędowym i w razie ujawnienia, że za blankietem takim dokonano innej wpłaty jak na przykład należności podatkowej i t. p. należy wyciągnąć z tego odpowiednie konsekwencje.

W związku z powyższym zarządzeniem tracą moc obowiązującą okólniki z dnia 29 sierpnia 1934 r. L. D. III. 14195/3/34, z dn. 6 października 1934 r. L. D. III. 16392/3/34 oraz okólnik z dn. 9 kwietnia 1936 r. L. D. III. 4904/3/36 lecz tylko w części dotyczącej opłat manipulacyjnych.

Przy przekazywaniu różnych należności należy mieć na uwadze postanowienia §§ 19 i 25 przepisów rachunkowo-kasowych dla władz i urzędów państwowych. Zwraca się również uwagę na postanowienia p. 3 i 4 § 33 przepisów dla kas urzędów skarbowych w sprawie wpłacania nadwyżek kasowych przez kasy urzędów skarbowych, a w szczególności w sprawie wpłacania tych nadwyżek przez kasy typu B, które mogą je wpłacać zarówno do urzędu pocztowego na własne konto w P. K. O. lub do miejscowej kasy typu A zależnie od lokalnych warunków i dogodności.

W końcu Ministerstwo Skarbu poleca stosowanie nadal w jak najszerszej mierze obrotów przelewowych z konta na konto.

(—) Nowak

DYREKTOR DEPARTAMENTU

93.

P I S M O O K Ó L N E

z dnia 4 maja 1937 r.

w sprawie skróconego egzaminu kandydatów na sekretarzy gminnych.

(Nr SS 40-65-1)

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego).

Na podstawie przepisu zawartego w ostatnim ustępie § 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 lutego 1934 r. w sprawie kwalifikacji sekretarzy gminnych (Dz. U. R. P. Nr 18, poz. 144), Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uznaje ukończenie Instytutu Nauk Administracyjno-Gospodarczych w Krakowie i Instytutu Nauk Handlowo-Gospodarczych w Wilnie oraz 5 miesięcznego Kursu Instytutu Komunalnego w Warszawie za spełnienie przez kandydatów na sekretarzy gminnych, warunku wymaganego przy ubieganiu się o dopuszczenie do skróconego egzaminu w rozumieniu powołanego na wstępie przepisu.

Wobec powyższego kandydaci na sekretarzy gminnych, absolwenci wymienionych uczelni, zdają egzamin ustny tylko z przedmiotów wymienionych w p. 4, 7, 8, 9 § 4 zacytowanego rozporządzenia.

(—) Zbikowski

DYREKTOR DEPARTAMENTU

94.

D E C Y Z J A

Na podstawie art. 1 ust. (1) dekretu z dnia 2 października 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 455) i § 2 rozporządzenia z dnia 15 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 534) udzielam po porozumieniu się z Ministrem Spraw Wojskowych, Związkowi Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej (Warszawa, ul. Poznańska 11) pozwolenia na ustanowienie i używanie przez członków korpusu technicznego tegoż Związku munduru, składającego się z bluzy, spodni, płaszcza, czapki i pasa głównego. Zasadniczy materiał umundurowania stanowi sukno koloru ciemno-granatowego na bluzę, płaszcz i czapkę oraz sukno koloru czarnego na spodnie. Dystynkcje umundurowania haftowane złotem. Guziki z żółtego metalu z płonącą kulą na skrzyżowanych toporkach. Otok czapki aksamiitny ciemno-granatowy.

Bluza kroju frencza z niskim kołnierzem stojąco-wykładanym, zapinana na 7 guzików z 4-ma naszywanymi kieszeniami i prostokątnymi klapami zapinanymi na mały guzik każda. Długość bluzy taka, aby przy postawie siedzącej dół poły dotykał z tyłu do płaszczyzny siedzenia. Z tyłu bluzy rozcięcie od pasa w dół. Na zakończeniach kołnierza wyhaftowane oznaki w formie płonącej kuli. Mankiety na rękawach okrągłe szerokości 10 cm., zapięte na 2 guziki małe. Naramienniki z sukna koloru bluzy, szerokość 5,5 cm. przy wszyciu, zwężone ku górze do 4 cm. i zakończone zębem prostokątnym. Zapięcie naramiennika na mały guzik mundurowy, przyszyty do bluzy przy kołnierzu. Jako strój wizytowy — bluza kroju jak wyżej, lecz z kołnierzem wykładanym, marynarkowym o rozciętych klapach, zapinana na 4 duże guziki, kołnierz o szerokości z tyłu 8—9 cm., poszerzający się ku przodowi do przecięcia klap, które powinny się zamykać na linii równo zakreślonego owalu. Na górnej części klapy wyhaftowane dystynkcje.

Spodnie czarne, sukienne, kroju bryczesów do długich butów, bez wypustki. Strój wizytowy—spodnie długie czarne z naszytym lampasem czarnym, szerokości 3 cm. dla instruktorów i inspektorów oraz z dwoma czarnymi lampasami dla inspektora naczelnego i jego zastępcy. Krój długich spodni o równej szerokości w kolanie i w dole bez mankietów.

Płaszcz dwurzędowy, cały na podszwecę, zapinany z przodu na 6 guzików. Guziki rozchodzą się łukowato od dołu ku górze, przy czym odległość guzików pierwszej górnej pary od osi płaszcza wynosi około 14 cm., a szóstej pary około 8,5 cm. Kołnierz leżąco-wykładany, szerokość z tyłu 9 cm., z przodu 11 cm., zapięty z przodu na jedną haftkę. Rękawy wszywane z dwoma szwami i mankietami okrągłymi, szerokości około 18 cm. Kieszenie przecinane skośnie szerokości 18—20 cm., przykryte klapami. Naramienniki jak u bluzy. Z tyłu płaszcza, wciętego w stanie, na środku kontrafaldy

rozcięta od dołu ku górze, długości około 75 cm. zapinana na 5 małych guzików. Fałda w stanie ściągnięta prostokątną patką wysokości 6—8 cm. i długości 20—22 cm., zapinana na 2 guziki. Przy wyjazdach służbowych jest dopuszczalny długi płaszcz skórzany, czarny z granatowym kołnierzem sukiennym.

Czapka rogatwka miękka z sukna mundurowego z aksamitnym otokiem tegoż koloru. Daszek skórzany 8 cm. długości, czarno lakierowany z okuciem metalowym. Podpinka czarna, skórzana szerokości 2 cm. Na czapce srebrny oksydowany orzeł, pod nim na otoku godło strażackie w formie płonącej kuli z wystającymi z poza niej dwoma toporkami strażackimi, kula otoczona od dołu wieńcami z liści laurowych sięgającym po ostrze toporków. Górna krawędź otoka obszyta dokoła galonem złotym o szerokości 6 mm., zaś dla stopni inspektorskich dwoma takimi galonami, naszytymi w odległości 4 mm. jeden pod drugim.

Pas rzemienny koloru ciemno-brązowego z klamrą o podwójnym zapięciu, z poprzeczką koalicyjną w razie noszenia toporka. Do munduru wizytowego — pas z taśmy tkaney jedwabnej koloru czarnego, na zamszu z metalową złożoną klamrą.

Członkowie korpusu technicznego związku wszystkich stopni ustalonych w pragmatyce dla tegoż korpusu są uprawnieni do używania następujących znaków na naramiennikach i otoku czapki:

Naczelnny inspektor — na naramienniku w odległości 18 mm od siebie dwa r ó w n o l e g ł e do osi naramiennika paski żółto-złote, haftowane,

szerokości 3 mm. U dołu naramiennika, w odległości 15 mm od wszycia srebrne haftowane, skrzyżowane toporki, których części metalowe są zahaftowane srebrem błyszczącym, toporzyska zaś oksydowanym. Toporki są okolone wieńcem dębowym, haftowanym złotem czerwonym. Pomiedzy paskami w osi naramiennika trzy gwiazdki czteroramiennie średnicy 12 mm, haftowane złotem. Starszy inspektor — naramienniki jak inspektor naczelnny, lecz bez wieńca okalającego toporki. Inspektor — jak starszy inspektor, lecz z dwiema gwiazdkami na naramienniku. Młodszy inspektor, jak inspektor, lecz z jedną gwiazdką. Starszy instruktor — na naramienniku trzy gwiazdki złote, wyhaftowane na złotym pasku o szerokości 3 mm, biegnącym wzdłuż osi naramiennika, pod nimi toporki. Instruktor — jak starszy instruktor, lecz z dwiema gwiazdkami. Młodszy instruktor — jak instruktor, lecz z jedną gwiazdką.

Inspektor naczelnny i jego zastępca mogą nosić granatowe aksebanty z żółtymi metalowymi wisiorami.

Mundury mogą być używane zgodnie z pragmatyką służbową dla członków korpusu technicznego Związku.

Używanie mundurów przez osoby nie będące członkami korpusu technicznego Związku Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej jest zakazane.

(Warszawa, dnia 5 maja 1937 r. Nr. AP. 3-34).

Za MINISTRA

(—) Paciorewski

PODSEKRETARZ STANU

B.

I. Przedruk z Dziennika Ustaw R. P.

z 12 kwietnia Rok 1937

Poz. 207. Ustawa z dnia 7 kwietnia 1937 r. o konwersji i zamianie papierów emisyjnych państwowych, samorządowych i gwarantowanych przez Skarb Państwa, wypuszczonych w walutach obcych.

Poz. 208. Ustawa z dnia 7 kwietnia 1937 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 marca 1928 r. o podatku od olejów mineralnych.

Poz. 209. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 kwietnia 1937 r. o zatwierdzeniu statutu Sądu Honorowego odznaczonych Krzyżem lub Medalem Niepodległości.

Poz. 210. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 kwietnia 1937 r. w sprawie zakazu wywozu pszenicy, żyta i owsa oraz produktów ich przemiału.

Na podstawie art. 30 ust. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 paździer-

nika 1933 r. o prawie celnym (Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 610) zarządza się co następuje:

§ 1. Wywóz z polskiego obszaru celnego pszenicy, żyta i owsa oraz produktów ich przemiału jest zabroniony.

§ 2. Upoważnia się Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych i Ministrem Spraw Wewnętrznych do zezwalania na wywóz zbóż i produktów wymienionych w § 1 oraz do ustalania warunków, na jakich zezwolenia te będą wydawane.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje do dnia 31 lipca 1937 r.

Poz. 211. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 24 marca 1937 r. w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu o zmianie rozporządzenia z dnia 9 września 1931 r. w sprawie gospodarki finansowej gmin wyznaniowych żydowskich.

Na podstawie art. 48 i 53 przepisów o organizacji gmin wyznaniowych żydowskich na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem województwa śląskiego, ogłoszonych w załączniku do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospoli-

tej z dnia 14 października 1927 r. (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr 52, poz. 500) oraz art. 118 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr 11, poz. 86) zarządza się co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu z dnia 9 września 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr 89, poz. 698), zmienionym rozporządzeniem z dnia 25 kwietnia 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 254), wprowadza się zmianę następującą: w § 20 ustęp pierwszy otrzymuje brzmienie:

„System wymiaru składek, ustalony w §§ 16—19, wprowadzony będzie w życie z dniem 1 stycznia 1938 r. Do tego czasu wymiar składek dokonywany będzie w myśl postanowień §§ 21 — 23“.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 212. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 8 kwietnia 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Skarbu o przemiele pszenicy i żyta.

Na podstawie art. 1 pkt a) i art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr 91 poz. 527) w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 374) zarządza co następuje:

§ 1. Przemiał pszenicy jest dozwolony na mąkę 65%, jako gatunku najwyższego, oraz na mąkę gatunków niższych.

§ 2. Przemiał żyta jest dozwolony na mąkę 70%, jako gatunku najwyższego, i na mąkę gatunków niższych.

§ 3. Zakazuje się używania w zakładach przemysłowych do przerobu i wszelkiego rodzaju wypieku, przeznaczonych do spożycia, mąki nie odpowiadającej normom przewidzianym w § 1 i 2 rozporządzenia niniejszego.

§ 4. Przemiał żyta dla celów: 1) wskazanych przez władze wojskowe, 2) dla potrzeb specjalnych, uznanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych, oraz 3) na własne potrzeby — nie podlega żadnym ograniczeniom.

§ 5. Dla kontroli nad przestrzeganiem postanowień rozporządzenia niniejszego powiatowe władze administracji ogólnej mają prawo:

a) żądać wyjaśnień od osób i zakładów, zajmujących się przemiałem żyta w celach przemysłowych, handlujących mąką żytnią, przetwarzających w celach przemysłowych mąkę żytnią na pieczywo i artykuły spożywcze, oraz posiadających na składzie mąkę żytnią i inne artykuły spożywcze, wyrabiane z mąki żytniej;

b) wstępu w obecności właściciela zakładu lub upoważnionego zastępcy, do lokalów przemysłowych, handlowych, składów i zakładów w punkcie a) wymienionych.

§ 6. Worki z mąką, wyprodukowaną zgodnie z przepisami rozporządzenia niniejszego, powinny być opatrzone plombą i etykietą z napisem nazwy młyna, gatunku mąki oraz procentowości przemiału, a w wypadkach przewidzianych w § 4 — z podaniem jej przeznaczenia.

§ 7. Winni przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia karani będą na podstawie art. 4 i art. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr 91, poz. 527) przy uwzględnieniu art. 64 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o postępowaniu karno-administracyjnym (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr 38 poz. 365) grzywną do 3.000 zł lub aresztem do 6 tygodni lub obydwooma karami łącznie.

Jednocześnie może być orzeczony przepadek przedmiotów, do których odnosi się czyn przestępny.

§ 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 25 kwietnia 1937 r. co do przemiału żyta, z dniem 1 maja 1937 r. zaś co do przemiału pszenicy i obowiązuje do dnia 31 lipca 1937 r.

Naokres ten zawiesza się moc obowiązującą rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20 stycznia 1936 r. o przemiele pszenicy i żyta (Dz. U. R. P. Nr 6, poz. 63).

Poz. 213. Oświadczenie rządowe z dnia 26 lutego 1937 r. w sprawie przystąpienia Finlandii do konwencji międzynarodowej z dnia 20 kwietnia 1929 r. o zwalczaniu fałszowania pieniędzy oraz do protokołu fakultatywnego z dnia 20 kwietnia 1929 r.

Poz. 214. Obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 kwietnia 1937 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 października 1930 r. o Krzyżu i Medalu Niepodległości.

z 16 kwietnia Nr 29 Rok 1937

Poz. 215. Ustawa z dnia 7 kwietnia 1937 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1930 r. o bezpieczeństwie statków morskich.

Poz. 216. Ustawa z dnia 7 kwietnia 1937 r. o przejęciu przez Fundusz Obrotowy Reformy Rolnej należności i zobowiązań b. krajowej komisji dla włości rentowych.

Poz. 217. Ustawa z dnia 8 kwietnia 1937 r. o zniesieniu miasta Podgórze w powiecie toruńskim, województwa pomorskiego i włączeniu go do miasta Torunia w tymże województwie.

Poz. 218. Ustawa z dnia 9 kwietnia 1937 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o sprzedaży wyrobów tytoniowych.

Poz. 219. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 kwietnia 1937 r. w sprawie tymczasowego wprowadzenia w życie posta-

nowień porozumienia Rzeczypospolitej Polskiej z Wielką Brytanią w formie not, wymienionych w Warszawie dnia 22 marca 1937 r. w sprawie cienia opon pneumatycznych do kół pojazdów konnych.

z 20 kwietnia Nr. 30 Rok 1937

Poz. 220. Ustawa z dnia 14 kwietnia 1937 r. o zmianie prawa o ustroju sądów powszechnych.

Poz. 221. Ustawa z dnia 14 kwietnia 1937 r. o dobrach skonfiskowanych przez byłe rządy zaborcze uczestnikom walk o niepodległość i będących w posiadaniu związków samorządowych.

Art. 1. (1) Przepisy ustawy z dnia 18 marca 1932 r. o dobrach skonfiskowanych przez byłe rządy zaborcze uczestnikom walk o niepodległość (Dz. U. R. P. Nr 24, poz. 189) ze zmianami, wprowadzonymi do tej ustawy rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 91, poz. 771), mają odpowiednie zastosowanie także do dóbr skonfiskowanych przez byłe rządy zaborcze uczestnikom walk o niepodległość i będących w posiadaniu związków samorządowych, jeżeli ustawa niniejsza nie stanowi inaczej.

(2) Ustawę niniejszą stosuje się również, choćby dobra, wymienione w ustępie poprzedzającym, były w posiadaniu i użytkowaniu innych osób na zasadzie umów wieczysto-czynszowych, wieczysto-dzierżawnych, emfiteutycznych i tym podobnych.

(3) Ustawa niniejsza w niczym nie ogranicza Kościoła Rzymskokatolickiego w jego prawach do majątków skonfiskowanych Kościołowi przez b. rządy zaborcze i znajdujących się w posiadaniu związków samorządowych.

Art. 2. Związek samorządowy nie jest obowiązany do wydania mienia, określonego w art. 1, jeżeli osoba, której to mienie zostało skonfiskowane przez byłe rządy zaborcze, bądź jej następcy prawni zawarli co do mienia skonfiskowanego układ z władzami zaborczymi.

Art. 3. (1) Jeżeli przedmiot konfiskaty jest obecnie nieruchomością miejską uprawnieni otrzymują według wyboru związku samorządowego bądź nieruchomości, bądź jej wartość.

(2) Jeżeli na gruncie skonfiskowanym wzniesiono po konfiskacie zabudowania, uprawnieni nie otrzymują ich wartości.

Art. 4. Przewidziany w art. 2 ustawy z dnia 18 marca 1932 r. termin 9 marca 1932 r. zastępuje się, o ile chodzi o dobra, określone w art. 1, terminem wejścia w życie ustawy niniejszej.

Art. 5. Przewidziane w art. 4 ustawy z dnia 18 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 24, poz. 189) roszczenie osoby uprawnionej winno być w celu urzeczywistnienia jej prawa zgłoszone w ciągu trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do związku samorządowe-

go, będącego w posiadaniu dóbr skonfiskowanych. Niedotrzymanie tego terminu pociąga za sobą utratę uprawnień w stosunku do interesowanego związku samorządowego.

Art. 6. O przyznaniu dóbr uprawnionemu decyduje organ stanowiący związku samorządowego. Uchwała postanawiająca zwrot dóbr skonfiskowanych, wymaga zatwierdzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 7. W razie niepowzięcia uchwały, o której mowa w art. 6, lub niezatwierdzenia jej w ciągu roku od daty zgłoszenia roszczenia, jak również w razie odmownej uchwały lub odmownej decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych w całości lub w części, zgłaszający roszczenie mocen jest podjąć na nowo zawieszone postępowanie i popierać je dalej. Wznowienie powództwa winno jednak nastąpić pod skutkiem utraty uprawnienia w ciągu sześciu miesięcy od daty powstania prawa do dalszego popierania powództwa.

Art. 8. Przewidziany w art. 9 ustawy z 18 marca 1932 r. podatek przypada na rzecz właściwego związku samorządowego.

Art. 9. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom: Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości i Skarbu.

Art. 10. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 222. Ustawa z dnia 14 kwietnia 1937 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych.

Art. 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 5 poz. 59) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 13 ust. (1) wyrazy: „W ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego“ zastępuje się wyrazami: „Do dnia 31 grudnia 1940 r.“,

2) w art. 16 wyrazy: „w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego“ zastępuje się wyrazami: „do dnia 31 grudnia 1940 r.“,

3) w art. 18 ust. (1) wyrazy: „w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego“ zastępuje się wyrazami: „do dnia 31 grudnia 1940 r.“,

4) w art. 36 wyrazy: „w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego“ zastępuje się wyrazami: „do dnia 31 grudnia 1940 r.“,

5) art. 43 ust. (1) otrzymuje brzmienie: „Do dnia 31 grudnia 1940 r. długi rolnicze posiadaczy gospodarstw wiejskich grupy A. można będzie spłacać w całości lub w części także przed-

terminowo z tym, że każda zapłata gotowizną umarzać będzie 200% zapłaconej sumy.“,

6) w art. 53 ust. (3) wyrazy: „w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego“ zastępuje się wyrazami: „do dnia 31 grudnia 1938 r.“,

7) w art. 54 ust. (2) na końcu dodaje się następujące zdanie: „Przy szacowaniu nieruchomości i obliczaniu reszty ceny kupna bierze się za podstawę obszar, który był przedmiotem czynności prawnej, ustalającej cenę sprzedaży, i nie uwzględnia się zmian, jakie w obszarze nastąpiły, natomiast uwzględnia się zmiany, jakie zaszły w stanie nieruchomości.“,

8) w art. 55 ust. (6) dodaje się na końcu wyrazy: „oraz do przypadków, w których dłużnik wpłacił już ponad 80% umówionej ceny.“.

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom: Skarbu, Sprawiedliwości oraz Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 223. Ustawa z dnia 14 kwietnia 1937 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 października 1927 r. o uchyleniu odrębności stanowych.

Art. 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 października 1927 r. o uchyleniu odrębności stanowych (Dz. U. R. P. Nr 92, poz. 824) art. 6 nadaje się brzmienie następujące:

„Art. 6. Urzędy gminne prowadzą księgi umów, w których wszyscy mieszkańcy gminy mogą sporządzać akty i umowy, choćby w nich uczestniczyły także osoby, nie będące mieszkańcami gminy. Akty i umowy nie mogą dotyczyć przedmiotów, dla których jest wymagana forma notarialna lub których wartość przewyższa 3.000 zł.

Każdy akt lub umowa powinny być spisane w księdze, odczytane stronom i podpisane przez nie oraz przez wójta lub jego zastępcę i sekretarza gminnego. Jeżeli w akcie lub umowie uczestniczy niepiśmienny lub nie mogący pisać, może się za niego podpisać inna osoba; w tym przypadku wymagane są nadto podpisy dwóch świadków.

Mieszkańcy gminy mogą sporządzać w księdze umów testamenty, jeżeli przedmiotem testamentu jest gospodarstwo rolne—gdy obszar gruntu nie przekracza 15 ha, a w innych przypadkach, jeżeli wartość majątku nie przekracza 3.000 zł.

Testator powinien osobiście oświadczyć swoją wolę w obecności wójta lub jego zastępcy i sekretarza gminnego oraz co najmniej dwóch świadków; oświadczenie to powinno być spisane w księdze umów, odczytane obecnym i podpisane przez testatora, świadków oraz wójta lub jego zastępcę i sekretarza gminnego. Jeżeli testator nie umie lub nie może pisać, może

się za niego podpisać inna osoba. Testamenty te mogą być zmieniane lub odwoływane przez testamenty lub akty, sporządzone notarialnie lub w gminnej księdze umów.

Testament, sporządzony z naruszeniem przepisów ustępu poprzedzającego, nie ma mocy testamentu, sporządzonego w gminnej księdze umów.

Z czynności, sporządzonych w księdze umów, wydaje się stronom w braku odmiennej umowy po jednym wypisie, opatrzonym podpisami wójta lub jego zastępcy i sekretarza gminnego oraz pieczęcią gminy.

Czynności, sporządzone w księdze umów, podlegają ogólnym przepisom o opłatach stemplowych.“.

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych oraz Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 224. Ustawa z dnia 14 kwietnia 1937 r. o szkodnictwie leśnym i polnym.

CZĘŚĆ I.

PRZEPISY MATERIALNE.

R o z d z i a ł I.

Przepisy ogólne.

Art. 1. Do wykroczeń, przewidzianych w niniejszej ustawie, stosuje się przepisy części ogólnej prawa o wykroczeniach, jeżeli przepisy dalsze nie stanowią inaczej.

Art. 2. Podżeganie, pomocnictwo i usiłowanie pociąga za sobą odpowiedzialność według przepisów kodeksu karnego (art. 23 — 30 kodeksu karnego).

Art. 3. (1) Za grzywny, nawiązki, opłaty i koszty postępowania karnego, nieściągalne od skazanego, a nałożone: a) na nieletniego — odpowiadają majątkowo rodzice lub opiekun, pod którego pieczęcią nieletni faktycznie pozostaje; b) na pastucha z powodu przestępstwa wypasu lub przegonu zwierzęcia lub drobiu — odpowiada majątkowo posiadacz zwierzęcia lub drobiu. Grzywna jednak nie podlega zamianie na areszt.

(2) Osoby odpowiedzialne majątkowo mogą się zwolnić od odpowiedzialności za grzywnę, jeżeli udowodnią, że pomimo spełnienia swych obowiązków nadzoru, przestępstwu nie były w stanie zapobiec.

(3) Nawiązkę orzeka się na rzecz pokrzywdzonego.

(4) Orzeczenie nawiązki nie pozbawia prawa dochodzenia dalszego odszkodowania na podstawie ustaw cywilnych.

Art. 4. (1) Przedmioty, pochodzące bezpośrednio z przestępstwa, zwraca się pokrzywdzonemu.

(2) Narzędzia, które służyły lub były przeznaczone do popełnienia przestępstwa, mogą ulec przypadkowi.

Art. 5. Przepisy niniejszej ustawy stosuje się również do osób, wykonywających jakiegolwiek prawa w stosunku do lasów i gruntów, jeżeli wykraczają poza zakres swoich uprawnień w sposób, określony w niniejszej ustawie.

R o z d z i a ł II.

Szkodnictwo leśne.

Art. 6. (1) Kto dokonywa w cudzym lesie wyrębu drzewa, albo zabiera z cudzego lasu drzewo wyrąbane lub powalone,

podlega karze aresztu do 3 miesięcy i grzywny do 3.000 złotych, albo jednej z tych kar.

(2) Kto:

1) dokonywa w cudzym lesie wyrębu gałęzi, korzeni lub krzewów, albo wrywa je lub łamie,

2) zabiera z cudzego lasu gałęzie, korzenie lub krzewy,

3) karczuje w cudzym lesie pniaki,

podlega karze aresztu do 2 tygodni i grzywny do 500 złotych, albo jednej z tych kar.

(3) W razie zaboru drzewa, gałęzi, korzeni, krzewów lub pniaków, albo wyrobionych z nich materiałów z miejsca ich przygotowania lub składów do przechowania, sprawca ulega odpowiedzialności według przepisów kodeksu karnego o przestępstwach przeciwko mieniu.

Art. 7. (1) Kto nabywa lub w jakimkolwiek celu przyjmuje drzewo, gałęzie, korzenie, krzewy lub pniaki, świadom ich pochodzenia z wykroczenia, określonego w art. 6 ust. (1) i (2), albo pomaga do zbycia lub ukrycia tych przedmiotów,

podlega karze aresztu do 3 miesięcy i grzywny do 3.000 złotych, albo jednej z tych kar.

(2) Kto nabywa lub w jakimkolwiek celu przyjmuje drzewo, gałęzie, korzenie, krzewy lub pniaki, o których na podstawie towarzyszących okoliczności powinien przypuszczać, że zostały uzyskane za pomocą wykroczenia, określonego w art. 6 ust. (1) i (2), albo pomaga do ich zbycia lub ukrycia,

podlega karze aresztu do 2 tygodni i grzywny do 500 złotych, albo jednej z tych kar.

Art. 8. (1) Przepisów art. 6 nie stosuje się do osób, powołanych do dozoru w lasach; osoby te podlegają odpowiedzialności według przepisów kodeksu karnego.

(2) Jeżeli osoba, powołana do dozoru w lesie, popełni przestępstwo, określone w art. 7,

podlega odpowiedzialności według art. 160 lub 161 kodeksu karnego.

Art. 9. Kto w cudzym lesie wydobywa żywicę lub sok brzozy, obrywa szyszki, zdzie-

ra korę, nacina drzewo lub w inny sposób je uszkadza,

podlega karze grzywny do 100 złotych.

Art. 10. Kto w cudzym lesie zbiera korę, wióry, darń, trawę, wrzos, mech, ściółkę, szyszki, grzyby, jagody, owoce lub zioła,

podlega karze grzywny do 10 złotych.

Art. 11. Kto w cudzym lesie pasie zwierzęta gospodarskie lub drób,

podlega karze aresztu do tygodnia i grzywny do 250 złotych, albo jednej z tych kar.

Art. 12. Kto:

1) wydobywa w cudzym lesie piasek, margiel, żwir, glinę lub torf,

2) zwozi do cudzego lasu kamienie, śmiecie, padlinę lub nieczystości,

3) niszczy sadzonki lub mrowisko w cudzym lesie,

4) przechodzi, przejeżdża lub przegania zwierzęta gospodarskie albo drób przez cudzy las w miejscach zabronionych,

podlega karze grzywny do 100 złotych.

Art. 13. (1) W przypadkach, przewidzianych w art. 6 ust. (1) i (2), orzeka się nawiązkę w wysokości podwójnej wartości drzewa, gałęzi, korzeni, krzewów lub pniaków.

(2) Wartość drzewa, gałęzi, korzeni, krzewów i pniaków określa się według cennika, ustalonego dla lasów państwowych.

(3) W przypadkach, przewidzianych w art. 11 i w art. 12 pkt 1) i 4) orzeka się nawiązkę w wysokości:

1) 1 złotego od każdego zwierzęcia i 10 groszy od każdej sztuki drobiu (art. 11);

2) dwukrotnej wartości wydobytego materiału (art. 12 pkt 1);

3) 50 groszy od każdego zwierzęcia i 5 groszy od każdej sztuki drobiu (art. 12 pkt 4).

Art. 14: Nie ma przestępstwa jeżeli dokonano zaboru drzewa lub gałęzi w celu zaspokojenia potrzeby wynikłej niespodziewanie w podróży.

R o z d z i a ł III.

Szkodnictwo polne.

Art. 15. (1) Kto przejeżdża przez cudzą łąkę lub pastwisko, albo kto przegania przez nie zwierzęta gospodarskie lub drób,

podlega karze grzywny do 25 złotych.

(2) Kto przejeżdża przez cudze pole zaorane lub zasiane, bądź przez cudzą wodę zamkniętą i zarybioną, albo kto przez takie pole lub wodę przegania zwierzęta lub drób,

podlega karze grzywny do 100 złotych.

Art. 16. Kto wbrew żądaniu osoby uprawnionej nie opuszcza cudzego pola, pastwiska, łąki lub grobli,

podlega karze grzywny do 100 złotych.

Art. 17. (1) Kto:

- 1) wydobywa na cudzym gruncie piasek, margiel, żwir, glinę lub torf,
 - 2) kopie na cudzym gruncie doły lub rowy,
 - 3) wyrzuca na cudzy grunt kamienie, śmiecie, padlinę lub nieczystość,
 - 4) pasie zwierzęta gospodarskie lub drób na cudzym gruncie,
 - 5) uszkadza drzewa lub krzewy na cudzym gruncie,
- podlega karze grzywny do 100 złotych.
- (2) Jeżeli zwierzęta lub drób pasano na cudzym polu obsianym, sprawca podlega karze aresztu do tygodnia i grzywny do 250 złotych, albo jednej z tych kar.

Art. 18. Kto depece zasiewy, sadzonki lub trawę na cudzym gruncie,

podlega karze grzywny do 20 złotych.

Art. 19. (1) Kto na cudzym gruncie ści-
na lub zrywa kłosa, albo zbiera pokłosie lub wy-
kasza trawę w nieznacznej ilości,

podlega karze grzywny do 50 złotych.

(2) Tej samej karze podlega, kto zabiera
z cudzego gruntu ziemiopłody w nieznacznej
ilości celem spożycia.

Art. 20. (1) W przypadkach, przewidzia-
nych w art. 15 ust. (2), w art. 17 ust. (2) i art. 19
orzeka się nawiązkę w wysokości:

- 1) dwukrotnej wartości szkody, zrządzonej
przez przejazd, lub przegon zwierząt lub drobiu
(art. 15 ust. (2));
- 2) 1 złotego od każdego zwierzęcia i 10
groszy od każdej sztuki drobiu (art. 17 ust. (2));
- 3) do 20 złotych — w pozostałych przy-
padkach (art. 19).

(2) W przypadkach, przewidzianych w
art. 15 ust. (1) i w art. 17 ust. (1) pkt 1) i 4),
orzeka się nawiązkę w wysokości:

- 1) dwukrotnej wartości wydobytego ma-
teriału (art. 17 ust. (1) pkt 1));
- 2) 50 groszy od każdego zwierzęcia i 5 gro-
szy od każdej sztuki drobiu (art. 15 ust. (1),
art. 17 ust. (1) pkt 4)).

CZĘŚĆ II.**PRZEPISY PROCESOWE.**

Art. 21. Do orzekania w sprawach o wy-
kroczenia, określone w niniejszej ustawie, powo-
lane są powiatowe władze administracji ogólnej.

Art. 22. (1) Ściąganie następuje na wnio-
sek pokrzywdzonego.

(2) Postępowania karnego nie wszczyna
się, a wszczęte podlega umorzeniu, jeżeli po-
krzywdzony cofnie wniosek o ściganie sprawy
przed uprawomocnieniem się orzeczenia karne-
go władzy administracyjnej lub przed ogłosze-
niem wyroku w sądzie okręgowym.

Art. 23. (1) W sprawach o wykroczenia,
określone w niniejszej ustawie, a popełnione w

lasach państwowych, administracja lasów pań-
stwowych ma prawo prowadzić dochodzenie.

(2) Jeżeli wyniki dochodzenia nie dają pod-
stawy do wszczęcia postępowania karno-admini-
stracyjnego lub administracja lasów państwo-
wych nie zamierza wystąpić z wnioskiem o ści-
ganie sprawy, to sama umarza dochodzenie.

(3) Wniosek o ściganie sprawy złożyć na-
leży przy skierowaniu sprawy do władzy wła-
ściwej do orzekania.

Art. 24. (1) U osób, podejrzanych o po-
pełnienie wykroczenia, przewidzianego w art. 6
i 7, wolno dokonywać rewizji.

(2) Rewizji dokonać może władza właściwa
do orzekania, albo z jej polecenia — policja
państwowa.

(3) W przypadkach nie cierpiących zwłoki,
jeżeli polecenie władzy orzekającej nie mogło
być wydane przed rewizją, należy zwrócić się
do władzy tej o zatwierdzenie rewizji i dorę-
czyć je w ciągu 48 godzin po odbyciu rewizji
osobie, u której ją przeprowadzono w trybie,
określonym przez art. 150 kodeksu postępowania
karnego.

(4) U osób, podejrzanych o popełnienie w
lasach państwowych wykroczenia, przewidzia-
nego w art. 6 i 7, mogą dokonywać rewizji, w
zastępstwie policji państwowej, funkcjonariusze
służby ochronnej w lasach państwowych; prawo
to służy im na obszarze lasów, powierzonych
ich pieczy, a poza tym obszarem wtedy tylko,
jeżeli policji państwowej nie ma na miejscu,
a zwłoka groziłaby zanikiem śladów lub dowodów
przestępstwa.

(5) O dokonaniu rewizji sporządza się pro-
tokół, w którym należy powołać podstawę praw-
ną oraz przytoczyć przebieg i wynik rewizji. Ja-
ko protokolanta, przybrać można również funk-
cjonariusza służby ochronnej w lasach państwo-
wych lub funkcjonariusza gminnego. Jeśli nie ma
na miejscu osoby, mogącej spełniać czynności
protokolanta, ten, kto dokonywa rewizji, może
sam sporządzić protokół.

(6) Przy dokonywaniu rewizji stosuje się
przepisy art. 143 — 149, 151, 152 kodeksu po-
stępowania karnego.

Art. 25. Funkcjonariusze służby ochron-
nej w lasach państwowych mają prawo legitymo-
wać i przymusowo sprowadzać do najbliższego
organu policji państwowej osoby, schwytane na
gorącym uczynku popełnienia w lasach państwo-
wych wykroczenia, przewidzianego w niniejszej
ustawie, albo bezpośrednio po tym w czasie po-
ścigu.

Art. 26. (1) W sprawach o przestępstwa,
za które w myśl przepisów niniejszej ustawy
można orzec nawiązkę, stosuje się odpowiednio
do pokrzywdzonego przepisy postępowania kar-
no-administracyjnego o wezwaniu obwinionego
na rozprawę oraz o ogłoszeniu i doręczeniu
obwinionemu orzeczenia lub nakazu.

(2) Skazany orzeczeniem karnym władzy
administracyjnej oraz pokrzywdzony mogą ża-

dać skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego celem rozpoznania jej w trybie art. 640 — 649 kodeksu postępowania karnego.

(3) Żądanie skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego, złożone przez pokrzywdzonego, powinno zawierać oznaczenie osoby oskarżonego i zarzucanego mu czynu. Pokrzywdzony, który żądanie takie złożył, ma prawa strony, a zwłaszcza może popierać oskarżenie zamiast lub obok prokuratora.

Art. 27. Osoba odpowiedzialna majątkowo posiada uprawnienia oskarżonego; niestawienie jej na rozprawę nie tamuje atoli rozpoznania sprawy i nie czyni orzeczenia w stosunku do niej zaocznym.

CZĘŚĆ III.

PZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE.

Art. 28. (1) W sprawach o wykroczenia, określone w art. 9 — 12 i 15 — 19, można wydawać nakazy karne na podstawie wniosków pokrzywdzonych oraz orzekać nakazami karnymi nawiązki do 30 złotych i przepadek przedmiotów przestępstwa, których wartość nie przekracza 30 złotych.

(2) Grzywny, ściągnięte na podstawie prawomocnych nakazów karnych, wydanych przez władze samorządowe, wpływają na rzecz właściwych gmin na wydatki, związane z opieką społeczną.

Art. 29. Sprawy o wykroczenia, przewidziane w niniejszej ustawie, a popełnione przed dniem jej wejścia w życie, toczą się do końca według dotychczasowych przepisów procesowych.

Art. 30. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrom Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości oraz innym ministrom, każdemu we właściwym mu zakresie działania.

Art. 31. (1) Ustawa niniejsza wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia.

(2) Z dniem tym tracą moc przepisy dotychczasowe dotyczące przedmiotów unormowanych w niniejszej ustawie. W szczególności tracą moc obowiązującą:

1) art. 624 — 627 i 630 — 634 kodeksu karnego z 1903 r.;

2) przepisy karne i przepisy o odszkodowaniu, zawarte w ustawie z dnia 15 kwietnia 1878 r. o kradzieżach leśnych (Zbiór ustaw prusk. str. 222) oraz w ustawie z dnia 1 kwietnia 1880 r. o policji polnej i leśnej (Zbiór ustaw prusk. str. 230);

3) przepisy karne i przepisy o odszkodowaniu, zawarte w cesarskim patencie z dnia 3 grudnia 1852 r. — ustawa leśna (Dz. U. p. austr. Nr 250), oraz w galicyjskiej ustawie z dnia 17 lipca 1876 r. o ochronie własności polnej (Dz. u. kraj. Nr 28).

Poz. 225. Ustawa z dnia 14 kwietnia 1937 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkim.

Art. 1. W ustawie z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr 5, poz. 31), zmienionej dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 522) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 2 ust. (1) lit. c) po wyrazach: „do 1 listopada 1918 r.“ dodaje się wyrazy: „a odnośnie do b. żołnierzy armii austriackiej, którzy w terminie do dnia 31 grudnia 1930 r. zgłosili roszczenia do zaopatrzenia z tytułu uszkodzenia zdrowia, doznanego na froncie włoskim — do dnia 4 listopada 1918 r. włącznie“; wyrazy: „a posiadają prawo obywatelstwa polskiego“ zastępuje się wyrazami: „jeżeli osoby te posiadają prawo obywatelstwa polskiego“;

2) po art. 3 dodaje się nowy art. 3a treści następującej:

„Art. 3a. Za zmarłych w związku przyczynowym ze służbą wojskową uważa się:

a) inwalidów wojennych i wojskowych jeżeli śmierć ich nastąpiła wskutek uszkodzenia zdrowia, uznanego orzeczeniem komisji rewizyjno-lekarskiej za pozostające w związku przyczynowym ze służbą wojskową lub wskutek cierpienia pochodnego od tego uszkodzenia zdrowia,

b) osoby zmarłe w ciągu 10 lat od zwolnienia ze służby wojskowej, jeżeli śmierć ich nastąpiła wskutek uszkodzenia zdrowia, pozostającego w związku przyczynowym ze służbą wojskową.“;

3) w art. 7 po ust. (2) wprowadza się, jako ust. (3):

„(3) Inwalida, którego stopień utraty zdolności zarobkowej został określony na stałe, może być po upływie 12 miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia poddany badaniu przez Inwalidzką Komisję Rewizyjno-Lekarską na wniosek lekarza referatu spraw inwalidzkich właściwego starostwa, przy czym inwalida ma prawo żądać specjalistycznego badania lekarskiego w szpitalu lub w zakładzie leczniczym. Inwalida ponosi koszty badania specjalistycznego, jeżeli wynik tego badania nie stwierdził zwiększenia się stopnia utraty zdolności zarobkowej (art. 5a).“;

4) w art. 17 ust. (6) otrzymuje brzmienie:

„(6) Wymiar, skuteczniiony w myśl artykułu niniejszego, ulega zmianie (ust. (1)) w razie zmiany miejsca zamieszkania. Zmiana wymiaru następuje w przypadkach przesiedlenia się osób, uprawnionych do miejscowości klasy wyższej po upływie trzech lat, natomiast w przypadkach przesiedlenia się do miejscowości klasy niższej — po upływie jednego roku zamieszkania w nowej miejscowości.“;

5) w art. 29 w ust. (3) słowa: „w dniu 31 grudnia 1936 r.“ zamienia się na: „w dniu 31 grudnia 1937 r.“;

6) w art. 29 po ust. (4) dodaje się, jako ust. (5), przepis następujący:

„(5) Minister Skarbu może uwzględnić zgłoszenia roszczeń do zaopatrzenia, dokonane po upływie terminów, określonych w ust. (1) pkt 3 i ust. (2) artykułu niniejszego, nie później jednak niż w dniu 31 grudnia 1937 r., jeżeli ubiegającymi się o zaopatrzenie są pozostali po osobach, które poległy lub zmarły w związku przyczynowym ze służbą wojskową w formacjach, wymienionych w art. 2 ust. (1) lit. a), b. i d).“;

7) w art. 33 na końcu punktu d) średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje następujące wyrazy: „a także posiadających osady rentowe o powierzchni poniżej 20 ha na obszarze województwa poznańskiego i górnośląskiej części województwa śląskiego oraz poniżej 35 ha na obszarze województwa pomorskiego, o ile nabycie tych osad nastąpiło po dniu 1 lipca 1919 r.“;

8) art. 35 otrzymuje brzmienie:

„Art. 35. (1) Zasadnicza renta inwalidy, przysługująca mu według stopnia utraty zdolności zarobkowej, oraz dodatek kwalifikacyjny, o ile mu służy, mogą ulec skapitalizowaniu w całości, w połowie lub w 1/4 na warsztat pracy, budowę, nabycie nieruchomości, kształcenie lub doksztalcanie, jeżeli:

1) osoba, pobierająca rentę, jest pełnoletnia i nie przekroczyła 55 roku życia,

2) istnieje rękojmia celowego użycia skapitalizowanej renty zgodnie z zamierzeniami wnioskodawcy.

(2) Mimo skapitalizowania renty inwalida zachowuje prawo do dodatków: rodzinnego, ciężko poszkodowanych, pielęgnacyjnego, na psa przewodnika oraz do wszelkich świadczeń, nie stanowiących zaopatrzenia pieniężnego.

(3) Zaopatrzenie pozostałych nie może ulec skapitalizowaniu.“;

9) w art. 36 po ust. (1) wprowadza się, jako ust. (2):

„(2) Jeżeli skapitalizowano rentę w połowie lub w 1/4, wypłaca się inwalidzie połowę lub 1/4 sumy, obliczonej według zasad, przewidzianych w ust. (1).“;

10) w art. 36 ustęp przedostatni otrzymuje brzmienie:

„Osoby, pozostałe po inwalidzie, który uzyskał skapitalizowanie renty wraz z dodatkiem rodzinnym lub skapitalizował rentę w całości, — nie mają prawa do zaopatrzenia inwalidzkiego. W razie skapitalizowania renty inwalidzkiej w połowie lub w 1/4, podstawa wymiaru zaopatrzenia i łączna granica rent pozostałych (art. 19, 22, 23 i 25) ulegają obniżeniu o połowę lub o 1/4.“;

11) w art. 40 ust. (2) otrzymuje brzmienie:

„(2) Przez czas pobytu w zakładzie leczniczym inwalida, o ile, niezależnie od przepisów artykułu niniejszego, ma prawo do pobierania renty inwalidzkiej i dodatków, otrzymuje 5% renty zasadniczej zupełnego inwalidy w wymiarze według miejscowości klasy A. (art. 17), oraz w pełnym wymiarze dodatek kwalifikacyjny, ponadto przez pierwsze trzy miesiące przebywania w zakładzie — dodatek ciężko poszkodowanych.“;

12) w art. 42 ustęp ostatni otrzymuje brzmienie:

„Ministrowi Opieki Społecznej służy prawo powierzenia leczenia inwalidów innej instytucji lub odpowiednim zakładom.“;

13) w art. 50 ust. (2) zdanie ostatnie otrzymuje brzmienie:

„W razie zawinionej utraty psa przewodnika inwalida płaci koszt tego psa w trybie art. 27 ust. (4) pkt 2), po czym nabywa ponownie prawo do otrzymania psa przewodnika.“;

14) po art. 52 wstawia się nowy art. 52a treści następującej:

„Art. 52a. Dzieci inwalidów wojennych i sieroty po nich mają prawo pierwszeństwa przy przyjmowaniu do szkół państwowych i samorządowych oraz prawo pierwszeństwa przy zwalnianiu od opłat szkolnych.“;

15) w art. 53 ust. (3) otrzymuje brzmienie następujące:

„(3) Inwalida podczas pobytu w zakładzie opiekuńczym otrzymuje 25% renty zasadniczej i dodatku ciężko poszkodowanych oraz dodatek kwalifikacyjny, jakie pobierałby w razie pozostawania w opiece domowej.“;

16) w art. 59 ust. (1) otrzymuje brzmienie:

„(1) Pracodawcy w rolnictwie, przemyśle, handlu i komunikacji, instytucje i zakłady o charakterze publicznoprawnym oraz wszelkie inne przedsiębiorstwa i zakłady pracy, niezależnie od tego, czy są własnością państwową, samorządową lub prywatną, obowiązane są zatrudnić na każdych 33 pracowników jednego inwalidę, zaś na każde 33 pracownice jedną wdowę po poległym, zmarłym lub zaginionym w związku przyczynowym ze służbą wojskową lub po inwalidzie, o ile nie przekroczyła 50 roku życia.“;

17) w art. 59 wstawia się po ust. (2) ustępy (3), (4) i (5) w brzmieniu następującym:

„(3) W przedsiębiorstwach o zmiennej ilości pracowników ilość inwalidów lub kobiet, względnie jednych i drugich, przypadających do zatrudnienia w danym miesiącu kalendarzowym, oblicza się według przeciętnej miesięcznej zatrudnionych pracowników w miesiącu poprzednim.

(4) Zarobek osób, zatrudnionych na zasadzie niniejszego artykułu, nie może być niższy, aniżeli zarobek zdrowego pracownika w danej kategorii pracy i płacy.

(5) Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu i właściwymi ministrami wyznaczy w drodze rozporządzenia warunki i stosunki, jakim w poszczególnych kategoriach zakładów pracy powinno odpowiadać zatrudnienie inwalidów pracowników umysłowych i fizycznych o różnych stopniach utraty zdolności zarobkowej (art. 5a), oraz sposób, w jaki zakłady pracy, zatrudniające zarówno mężczyzn jak i kobiety, — mają wykonać swój obowiązek zatrudnienia osób, wskazanych przez ustawę niniejszą. W rozporządzeniu tym wskazane zostaną władze, powołane do nadzorowania należytego wykonywania postanowień artykułu niniejszego.“;

18) w art. 59 skreśla się ust. (3);

19) w art. 71 w ust. (1) po wyrazach: „na pielęgnację (art. 14)“ dodaje się:

„oraz z wyjątkiem inwalidów, którzy ukończyli 55 rok życia“.

Art. 2. Upoważnia się Ministra Opieki Społecznej do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu ustawy z dnia 17 marca 1932 r. w brzmieniu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 522) z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych ustawą niniejszą.

Art. 3. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom Opieki Społecznej i Skarbu w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1937 r. z tym, że zmiana, wprowadzona ustawą niniejszą w art. 71 ust. (1), obowiązuje od dnia 1 czerwca 1937 r.

Poz. 226. Ustawa z dnia 14 kwietnia 1937 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o nadzwyczajnych komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu.

Poz. 227. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 8 kwietnia 1937 r. w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 27 października 1936 r. o zniżkach celnych i zwolnieniach od cła.

Poz. 228. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 9 kwietnia 1937 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o ulgach w spłacie długów posiadaczy gospodarstw wiejskich oraz rolniczych przedsiębiorstw i instytucji w bankach państwowych.

Poz. 229. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 12 kwietnia 1937 r. w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o zwolnieniu od cła kukurydzy i końskiego zębu.

Poz. 230. Oświadczenie Rządowe z dnia 26 lutego 1937 r. w sprawie złożenia przez W. K. Luksemburg dokumentu ratyfikacyjnego protokołu z dnia 17 czerwca 1925 r., dotyczącego zakazu używania w czasie wojny gazów duszących, trujących lub podobnych, oraz środków bakteriologicznych.

Poz. 231. Oświadczenie Rządowe z dnia 27 lutego 1937 r. w sprawie złożenia przez Estonię dokumentu ratyfikacyjnego układu z dnia 23 października 1930 r., dotyczącego latarniowców, które nie znajdują się na swych normalnych miejscach postoju.

Poz. 232. Oświadczenie Rządowe z dnia 27 lutego 1937 r. w sprawie przystąpienia Finlandii do konwencji z dnia 13 lipca 1931 r. o ograniczeniu fabrykacji i o uregulowaniu podziału środków odurzających.

Poz. 233. Oświadczenie Rządowe z dnia 27 lutego 1937 r. w sprawie przystąpienia Papui, wyspy Norfolk i terytoriów mandatowych Nowej Gwinei i Nauru do międzynarodowej konwencji z dnia 30 września 1921 r. o zwalczaniu handlu kobietami i dziećmi.

Poz. 234. Oświadczenie Rządowe z dnia 11 marca 1937 r. w sprawie przystąpienia Łotwy do konwencji berneńskiej o ochronie dzieł literackich i artystycznych, przejrzanej ostatnio dnia 2 czerwca 1928 r.

Poz. 235. Oświadczenie Rządowe z dnia 11 marca 1937 r. w sprawie złożenia przez San Domingo i Peru dokumentów ratyfikacyjnych umów Światowego Związku Pocztowego z dnia 20 marca 1934 r.

Poz. 236. Oświadczenie Rządowe z dnia 11 marca 1937 r. w sprawie złożenia przez Turcję dokumentu ratyfikacyjnego konwencji z dnia 30 marca 1931 r. o sposobie opodatkowania obcokrajowych pojazdów mechanicznych.

Poz. 237. Oświadczenie Rządowe z dnia 11 marca 1937 r. w sprawie zmiany znaku wyróżniającego dla samochodów Unii Południowo-Afrykańskiej przewidzianego w konwencji międzynarodowej z dnia 24 kwietnia 1926 r., dotyczącej ruchu samochodowego.

Poz. 238. Oświadczenie Rządowe z dnia 15 marca 1937 r. w sprawie złożenia przez Chiny dokumentu ratyfikacyjnego międzynarodowej konwencji z dnia 11 listopada 1921 r. o obowiązkowych oględzinach lekarskich dzieci i młodocianych, zatrudnionych na statkach.

Poz. 239. Oświadczenie Rządowe z dnia 15 marca 1937 r. w sprawie złożenia przez Chiny dokumentu ratyfikacyjnego międzynarodowej konwencji z dnia 9 lipca 1920 r., określającej najniższy wiek dopuszczania dzieci do pracy w marynarce.

Poz. 240. Oświadczenie Rządowe z dnia 15 marca 1937 r. w sprawie złożenia przez Chiny dokumentów ratyfikacyjnych konwencji z dnia 24 i 23 czerwca 1926 r., dotyczących umowy najmu i repatriacji marynarzy.

Poz. 241. Oświadczenie Rządowe z dnia 15 marca 1937 r. w sprawie złożenia przez Chiny dokumentu ratyfikacyjnego międzynarodowej konwencji z dnia 11 listopada 1921 r. ustalającej najniższy wiek dopuszczania młodocianych do pracy w pomieszczeniach podpokładowych i w kotłowniach.

II. Przedruki z Monitora Polskiego.

z 1 kwietnia Nr. 74 Rok 1937

Poz. 107. Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 23 marca 1937 r. w sprawie ustalenia terminu do składania podań o zastosowanie ulg, wynikających z art. 5 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 listopada 1935 r. o ulgach w spłacie kredytów, udzielonych na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. o rozbudowie miast.

Na podstawie art. 5 i 6 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 listopada 1935 r. o ulgach w spłacie kredytów, udzielonych na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 530) zarządzam, co następuje:

Gminy miejskie, spółdzielnie mieszkaniowe, spółdzielnie mieszkaniowo-budowlane i instytucje społeczno-humanitarne, zamierzające skorzystać z ulg, wynikających z art. 5 wyżej przytoczonego dekretu, powinny złożyć podania do Banku Gospodarstwa Krajowego najpóźniej do dnia 1 czerwca 1937 roku; podania złożone po tym terminie nie będą rozpatrywane.

z 2 kwietnia Nr. 75 Rok 1937

Poz. 108. Zarządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 19 marca 1937 r. o nadaniu umowy zbiorowej z dnia 11 stycznia 1937 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw gastronomicznych na obszarze województwa poznańskiego.

z 3 kwietnia Nr. 76 Rok 1937

Poz. 109. Zarządzenie o nadaniu Wielkiej Wstęgi Orderu Odrodzenia Polski.

Poz. 110. Obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrami: Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 25 marca 1937 r. o wykazie organizacji, uprawnionych do otrzymywania i wydawania zaświadczeń eksportowych, przewidzianych w § 6 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 12 marca 1937 r., w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie zwrotu cła przy wywozie za granicę nasion roślin strączkowych oraz grochu polerowanego.

z 5 kwietnia Nr. 77 Rok 1937

Poz. 111. Zarządzenie o nadaniu Krzyża Komandorskiego Orderu Odrodzenia Polski.

z 6 kwietnia Nr. 78 Rok 1937

Poz. 112. Zarządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 26 marca 1937 r. w sprawie opłat na rzecz Kasy Bratniej Zagłębia Dąbrowskiego w II kwartale 1937 roku.

Poz. 113. Obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 31 marca 1937 r. o zmianie w taryfie opłat portowych.

z 7 kwietnia Nr. 79 Rok 1937

Poz. 114. Obwieszczenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 26 marca 1937 r. w sprawie podania o nadanie umowie zbiorowej z dnia 30 grudnia 1936 r., ustalającej warunki pracy i płacy w przemyśle graficznym, mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich zakładów graficznych na obszarze powiatów: inowrocławskiego, gnieźnieńskiego, mogileńskiego i żnińskiego oraz miast: Inowrocławia i Gniezna.

z 8 kwietnia Nr. 80 Rok 1937

Poz. 115. Umowa zbiorowa ustalająca warunki pracy i płacy gajowych na rok służbowy 1937/38 na obszarze województw: wileńskiego i nowogródzkiego.

z 9 kwietnia Nr. 81 Rok 1937

Poz. 116. Zarządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 26 marca 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o umorzeniu zaległej należności b. Zakładów Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych od Państwowego Monopolu Spirytusowego z tytułu składek ubezpieczeniowych.

Poz. 117. Obwieszczenie Urzędu Długów Państwa z dnia 5 kwietnia 1937 r. w sprawie wylosowanych numerów obligacji serii I 4% państwowej renty złotej.

Poz. 118. Obwieszczenie Urzędu Długów Państwa z dnia 5 kwietnia 1937 r. w sprawie wylosowanych Bonów Funduszu Inwestycyjnego.

z 10 kwietnia Nr. 82 Rok 1937

Poz. 119. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 2 kwietnia 1937 r. w sprawie kontroli specjalnej obrotu towarowego polsko-jugosłowiańskiego.

z 12 kwietnia Nr. 83 Rok 1937

Poz. 120. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

z 13 kwietnia Nr. 84 Rok 1937

Poz. 121. Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 7 kwietnia 1937 r. o kolejności obowiązkowego dostarczania samolotów na rzecz wojska w czasie pokoju przez właścicieli prywatnych statków powietrznych.

z 14 kwietnia Nr. 85 Rok 1937

Poz. 122. Zarządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 3 marca 1937 r. w sprawie statutu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

z 15 kwietnia Nr. 86 Rok 1937

z 16 kwietnia Nr 87 Rok 1937

Poz. 123. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

z 17 kwietnia Nr 88 Rok 1937

Poz. 124. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 15 kwietnia 1937 r. o wysokości oprocentowania biletów skarbowych.

z 19 kwietnia Nr 89 Rok 1937

z 20 kwietnia Nr 90 Rok 1937

Poz. 125. Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 13 kwietnia 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o odstąpieniu gminie m. st. Warszawy gruntów państwowych na cele rozbudowy miasta.

z 21 kwietnia Nr 91 Rok 1937

Poz. 126. Zarządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 15 kwietnia 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w sprawie wynagrodzenia członków wojewódzkich urzędów rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich.

Na podstawie art. 10 i 35 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o urzędach rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 5, poz. 60) zarządzam, co następuje:

§ 1.

1) Wynagrodzenie przewodniczącego wojewódzkiego urzędu rozjemczego w województwach: białostockim, poleskim, stanisławowskim, tarnopolskim i wołyńskim wynosi 200 zł miesięcznie, zastępca przewodniczącego zaś otrzymuje diety za udział w posiedzeniu w wysokości 30 zł dziennie.

2) W województwach: kieleckim, krakowskim, lubelskim, łódzkim i wileńskim wynagrodzenie przewodniczącego wojewódzkiego urzędu rozjemczego wynosi 300 zł miesięcznie, a wynagrodzenie zastępcy przewodniczącego — 100 zł miesięcznie.

3) Wynagrodzenie przewodniczącego wojewódzkiego urzędu rozjemczego w województwach: lwowskim, poznańskim, pomorskim i warszawskim wynosi 400 zł miesięcznie, a wynagrodzenie zastępcy przewodniczącego 250 zł miesięcznie.

4) Jeśli w województwach wymienionych w pkt 2) i 3) prócz stałego zastępcy mianowany jest drugi zastępca przewodniczącego, otrzymuje on diety na zasadach pkt 1).

§ 2.

Ławnik wojewódzkiego urzędu rozjemczego otrzymuje diety za udział w posiedzeniu w wysokości 15 zł dziennie.

Ławnikom zamieszkałym poza siedzibą wojewódzkiego urzędu rozjemczego przysługuje zwrot kosztów podróży, poniesionych faktycznie w związku z każdym posiedzeniem.

Zwrot kosztów podróży obejmuje koszty przejazdu środkami masowego transportu (koleje, autobusy itp.) — na kolejach II klasą pociągiem osobowym.

W przypadku odbycia przejazdu końmi zwraca się koszty przejazdu według obowiązującej w danej miejscowości taryfy najmu koni.

§ 3.

Zarządzenie niniejsze obowiązuje od dnia 1 maja 1937 r. Jednocześnie traci moc obowiązującą zarządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 31 marca 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w sprawie wysokości wynagrodzenia członków wojewódzkich urzędów rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich (Monitor Polski Nr. 91, poz. 172).

z 22 kwietnia Nr 92 Rok 1937

Poz. 127. Obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 20 kwietnia 1937 r. o trybie udzielania pozwoleń na prawo wywozu pszenicy, żyta owsa i produktów ich przemiału objętych zakazem wywozu.

z 23 kwietnia Nr 93 Rok 1937

Poz. 128. Zarządzenie o nadaniu Krzyża Niepodległości z mieczami, Krzyża Niepodległości i Medalu Niepodległości.

z 24 kwietnia Nr 94 Rok 1937

Poz. 129. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 130. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi i Brązowego Krzyża Zasługi.

z 26 kwietnia Nr 95 Rok 1937

Poz. 131. Zarządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 21 kwietnia 1937 r. w sprawie poddania zatargu zbiorowego w przemyśle budowlanym i w zawodach pokrewnych na obszarze miasta Lwowa rozstrzygnięciu komisji rozjemczej.

Poz. 132. Zarządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 21 kwietnia 1937 r. w sprawie poddania zatargu zbiorowego w przemyśle budowlanym i w zawodach ściśle z budownictwem związanych na obszarze m. st. Warszawy i najbliższej okolicy rozstrzygnięciu komisji rozjemczej.

Poz. 133. Zarządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 21 kwietnia 1937 r. w sprawie poddania zatargu zbiorowego w przemyśle budowlanym na obszarze miasta Łodzi rozstrzygnięciu komisji rozjemczej.

z 27 kwietnia Nr 96 Rok 1937

Poz. 134. Zarządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 21 kwietnia 1937 r. w sprawie poddania zatargu zbiorowego w przemyśle budowlanym na obszarze miasta Krakowa i najbliższej okolicy rozstrzygnięciu komisji rozjemczej.

Poz. 135. Postanowienie Ministra Skarbu z dnia 8 kwietnia 1937 r. w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej w sprawie zmiany statutu Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych Izby Lekarskiej Warszawsko-Białostockiej w Warszawie.

z 28 kwietnia Nr 97 Rok 1937

Poz. 136. Obwieszczenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 19 kwietnia 1937 r. w sprawie podania o nadanie umowie zbiorowej z dnia 15 marca 1937 r., ustalającej warunki pracy i płacy w przemyśle budowlanym mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze powiatów: leszczyńskiego, rawickiego, gostyńskiego, kościańskiego i wolsztyńskiego.

Poz. 137. Obwieszczenie Komitetu Likwidacyjnego do spraw b. ros. osób prawnych w Warszawie o zamknięciu likwidacji mienia b. ros. Towarzystwa „A. I. Mantaszew i S-ka“, o podziale sum osiągniętych z likwidacji i o wezwaniu akcjonariuszów do odbioru przypadających im należności.

Poz. 138. Obwieszczenie Komitetu Likwidacyjnego do spraw b. ros. osób prawnych w sprawie likwidacji b. Rosyjsko-Azjatyckiego Banku.

z 29 kwietnia Nr 98 Rok 1937

Poz. 139. Zarządzenie o nadaniu Krzyża Kawalerskiego Orderu Odrodzenia Polski.

Poz. 140. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 kwietnia 1937 r. w sprawie zatwierdzenia herbu miasta Jordanowa.

Poz. 141. Zarządzenie Komisarza Demobilizacyjnego dla obszaru województwa pomorskiego, miasta i powiatu Bydgoszcz, miasta i powiatu Inowrocław oraz powiatów szubińskiego i wyrzyskiego z dnia 22 kwietnia 1937 r. o nadaniu mocy obowiązującej orzeczeniu Komisji Pojedynczo-Rozjemczej w Toruniu z dnia 13 marca 1937 r. o warunkach pracy i płacy w przemyśle tartaczynym na obszarze województwa pomorskiego oraz okręgu nadnoteckiego (m. Bydgoszcz i powiaty: bydgoski, inowrocławski, szubiński i wyrzyski).

z 30 kwietnia Nr 99 Rok 1937

Poz. 142. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 143. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 24 kwietnia 1937 r. o wartości jednego grama czystego złota.

Poz. 144. Obwieszczenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 19 kwietnia 1937 r. w sprawie podania o nadanie umowie zbiorowej z dnia 25 marca 1937 r., ustalającej warunki pracy i płacy w przemyśle budowlanym, mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze powiatu międzychodzkiego.

z 1 maja Nr. 100 Rok 1937

Poz. 145. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 146. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi.

Poz. 147. Zarządzenie o nadaniu Brązowego Krzyża Zasługi.

Poz. 148. Obwieszczenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 16 kwietnia 1937 r. w sprawie ogłoszenia statutu wzorowego dla komunalnych kas oszczędności.

Na podstawie § 7 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173) ogłasza się niżej podany tekst statutu wzorowego dla komunalnych kas oszczędności.

STATUT WZOROWY DLA KOMUNALNYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI.

Statut (firma Kasy)

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności Miasta
Powiatowego Związku Samorządowego
. Wojewódzkiego Związku Samorządowego
. Związku Międzykomunalnego
. w założona pod
powyższą firmą przez miasto
powiatowy związek samorządowy
wojewódzki związek samorządowy
związek międzykomunalny
W skład związku międzykomunalnego
wchodzą

Brzmienie alternatywne bądź warianty podkreślono
linią przerywaną.

W dalszym ciągu Statutu niniejszego . . .
 . . . (firma Kasy) zwana
 będzie „Kasą Oszczędności“ lub „Kasą“. Kasa mo-
 że używać skrótu K. K. O.

§ 2.

Kasa zorganizowana na zasadach rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95 poz. 860) oraz rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173), posiada osobowość prawną charakteru publiczno-prawnego odrębną od osobowości prawnej (nazwa związku założycielskiego).

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędności, obszar (nazwa związku założycielskiego) oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 4.

Na podstawie uchwały (nazwa organu stanowiącego związku założycielskiego) i za zezwoleniem władzy nadzorczej Kasa może otwierać oddziały, zbiornice, kantory wymiany i zakłady zastawnicze (lombardy).

§ 5.

Siedzibą Kasy jest

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej:
 herb województwa miasta
 powiatu

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszer-
 szych warstwach ludności zmysłu oszczędności-
 owego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, go-
 spodarowanie nimi w sposób zapewniający całko-
 wicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słusz-
 ne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzie-
 lanie kredytu najszerzym warstwom społecznym.

Miasto powiatowy związek sa-
 morządowy wojewódzki związek
 samorządowy jako związek
 założycielski ponosi wobec osób trzecich odpo-
 wiedzialność jako poręczyciel.

Związki samorządowe uczestniczące w
 związku międzykomunalnym
 który Kasę założył, ponoszą z tytułu poręki wo-
 bec osób trzecich odpowiedzialność solidarną

za wszelkie zobowiązania Kasy
 albo

za wkłady oszczędnościowe oraz za zobo-

wiązania wynikające z następujących czynności
 Kasy:
 albo

za wkłady oszczędnościowe.

(Nazwa związku założycielskiego lub naz-
 wa związków samorządowych uczestniczących w
 Związku Międzykomunalnym) może (gą) przy-
 jąć poza tym odpowiedzialność i za inne zobowią-
 zania Kasy, o ile w poszczególnym przypadku . . .
 . . . (nazwa organu stanowiącego związku
 założycielskiego bądź organów stanowiących
 związków samorządowych uczestniczących
 w związku międzykomunalnym), poweźmie(mą)
 specjalną w tej sprawie uchwałę.

Związki samorządowe wchodzące w skład
 związku międzykomunalnego, który Kasę zało-
 żył, odpowiadają między sobą za zobowiązania
 Kasy w następującym stosunku:

§ 9

Kapitał zakładowy Kasy wynosi
 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane
 na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w
 lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów
 wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów)
 oraz w lokalu urzędowym (nazwa
 związku założycielskiego lub nazwy związków
 samorządowych, uczestniczących w związku mię-
 dzykomunalnym).

§ 11.

Językiem urzędowym w Kasie jest język
 polski.

§ 12.

Kasa jest członkiem Związku Komunalnych
 Kas Oszczędności w., który w
 dalszym ciągu niniejszego statutu nazywany bę-
 dzie Związkiem Kas Oszczędności.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

- 1) Rada Kasy jako organ stanowiący,
- 2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządza-
 jący i wykonawczy,
- 3) Komisja Rewizyjna jako organ kontro-
 lujący.

Rada Kasy.

§ 14.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, skła-
 dającym się z przewodniczącego i
 członków (4 do 14), wybieranych na lat 3 przez
 (nazwa organu stanowią-
 cego związku założycielskiego). Równocześnie
 z wyborem członków Rady
 (nazwa organu stanowiącego związku założyciel-
 skiego) wybiera na okres 3-letni po jednym za-
 stępcy każdego członka Rady.

Tak członkowie Rady jak i ich zastępcy, powinni być wybrani w połowie spośród osób należących do organów ustrojowych (nazwa związku założycielskiego), a w połowie spośród osób do organów ustrojowych (nazwa związku założycielskiego) nie wchodzących. Członkami Rady Kasy nie mogą być pracownicy Kasy.

Ustępujący członkowie Rady pełnią swe funkcje do chwili wyboru nowej Rady.

Zastępcy wchodzi w skład Rady tylko w przypadku przedwczesnego ustąpienia, zawieszenia w czynności, bądź utraty mandatu członków Rady i to na pozostały czasokres urzędowania Rady.

Przewodniczącym Rady jest z urzędu przewodniczący (nazwa organu wykonawczego związku założycielskiego) lub jego urzędowy zastępca. Przewodniczący Rady nie bierze udziału w głosowaniu. Rozstrzyga on w razie równości głosów.

Przewodniczący oraz członkowie Rady Kasy pełnią swe funkcje bezpłatnie. Przysługują im jednak diety za udział w protokołowanych posiedzeniach, o ile nie stoją temu na przeszkodzie przepisy specjalne, oraz zwrot kosztów podróży w wysokości, uchwalonej przez Radę Kasy, w myśl zasad ustalonych przez Związek Kas Oszczędności.

§ 15.

Posiedzenia Rady Kasy zwołuje przewodniczący Rady co najmniej raz na kwartał.

Rada Kasy musi być ponadto zwołana na żądanie Władzy Nadzorczej, Związku Kas Oszczędności, Komisji Rewizyjnej, Dyrekcji Kasy bądź też na pisemny wniosek co najmniej jednej trzeciej członków Rady z podaniem spraw, które mają być przedmiotem obrad.

Zwołanie Rady Kasy, poza przypadkami nagłymi, nastąpić powinno co najmniej na dni przed terminem posiedzenia za pomocą pisemnego zawiadomienia z podaniem porządku obrad lub też w drodze ustnego zawiadomienia na posiedzeniu poprzednim.

Zawiadomienie pisemne powinno być doręczone za potwierdzeniem odbioru, zawiadomienie ustne powinno być stwierdzone protokółarnie.

§ 16.

Członkowie Rady Kasy obowiązani są uczęszczać regularnie na posiedzenia Rady Kasy. Członek, który bez usprawiedliwienia opuścił 3 kolejne posiedzenia Rady Kasy, może być pozbawiony mandatu na mocy uchwały (nazwa organu stanowiącego związku założycielskiego) na wniosek Rady Kasy.

Członkowie Rady Kasy ulegają z samego prawa zawieszeniu w czynnościach w tych samych przypadkach i z tymi samymi skutkami co członkowie (nazwa organu stanowiącego związku założycielskiego).

§ 17.

Rada Kasy wyraża wolę swoją w formie uchwał.

Uchwałą Rady Kasy zastrzega się:

- a) wybór i odwołanie członków Dyrekcji i ustalanie dla nich wynagrodzeń;
- b) wybór delegata (delegatów) na walne zgromadzenie Związku Kas Oszczędności;
- c) wybór komisji kredytowej i innych komisji;
- d) ustanawianie regulaminów dla czynności własnych oraz regulaminów dla komisji i Dyrekcji;
- e) ustalanie ogólnych zasad i wytycznych co do sposobu administrowania majątkiem Kasy;
- f) decyzje o nabywaniu, budowie i sprzedaży realności dla własnego użytku;
- g) występowanie z wnioskiem do organów ustrojowych (nazwa związku założycielskiego) w sprawie otwierania oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz ustanawianie dla nich regulaminów;
- h) zatwierdzanie preliminarzy budżetowych Kasy oraz zezwolenie na wydatki budżetem nieobjęte;
- i) zatwierdzanie sprawozdań Dyrekcji, rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów oraz r-ków zysków i strat i udzielanie Dyrekcji absolutorium;
- j) postanawianie na wniosek Dyrekcji o zaciąganiu przez Kasę pożyczek;
- k) postanawianie w granicach obowiązujących przepisów o rozdziale zysków, powstałych z obrotów Kasy, oraz o sposobie pokrycia strat;
- l) powoływanie i odwoływanie na wniosek Dyrekcji prokurentów i pełnomocników Kasy;
- m) ustalanie na wniosek Dyrekcji rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy;
- n) ustanawianie przepisów uposażeniowych, emerytalnych oraz przepisów, dotyczących innych rodzajów ubezpieczeń dla członków Dyrekcji zatrudnionych w Kasie, prokurentów i innych pracowników Kasy;
- o) wystąpienie do organów ustrojowych (nazwa związku założycielskiego) z wnioskiem o likwidację lub połączenie Kasy;
- p) projektowanie zmian statutu Kasy.

§ 18.

Uchwały Rady Kasy zapadają większością głosów członków obecnych na posiedzeniu. Rada Kasy zdolna jest do powzięcia uchwał oraz do przeprowadzenia wyborów, jeżeli na posiedzeniu jest obecna co najmniej połowa statutowej liczby członków Rady poza przewodniczącym.

W sprawach:

- a) zbycia nieruchomości,
- b) zaciągnięcia pożyczki,
- c) wniosków o otwarcie oddziałów i zbiornic, jak również zorganizowanie oddziałów zastawniczych (lombardów).
- d) wyboru i odwołania członków Dyrekcji i komisji Kasy,

e) uchwalania projektów zmian statutu,
f) wniosków, dotyczących połączenia i likwidacji Kasy, Rada Kasy może powziąć uchwałę zwykłą większością głosów, jeżeli na posiedzeniu jest obecnych co najmniej $\frac{2}{3}$ liczby członków Rady.

O ile na posiedzeniu nie można powziąć uchwały z powodu braku wymaganej liczby obecnych, Rada Kasy na następnym posiedzeniu z tym samym porządkiem dziennym zdolna jest do powzięcia uchwał w obecności co najmniej połowy statutowej liczby członków Rady poza przewodniczącym.

§ 19.

Głosowanie jest jawne. Na żądanie obecnych przewodniczący zarządza głosowanie imienne lub tajne. Przy wyborach oraz w sprawach personalnych głosowanie jest tajne.

Przewodniczącemu Rady Kasy służy prawo sprzeciwu i wstrzymania wykonania uchwał Rady Kasy, naruszających prawo albo statut lub szkodliwych dla interesu publicznego albo interesu Kasy — z obowiązkiem zwrócenia się w ciągu 3 dni o decyzję do Związku Kas Oszczędności.

Dyrekcja Kasy.

§ 20.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z członków (od 3 do 5).

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca (zastępcy) oraz członek (członkowie) Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca (zastępcy) powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) Rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

albo

Dyrektor zarządzający i jego zastępca muszą posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) Rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173), przy czym dyrektor zarządzający powinien być stale zatrudniony w Kasie *).

Dyrektora zarządzającego i jego zastępcę (zastępców) oraz pozostałych członków Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

Członków Dyrekcji, nie zatrudnionych stale w Kasie, wybiera Rada Kasy na lat trzy. Nie po-

bierają oni stałego wynagrodzenia, lecz przysługuje im prawo do diet za udział w protokołowanych posiedzeniach Dyrekcji i komisji Kasy.

Członkami Dyrekcji nie mogą być osoby należące do Rady Kasy, organów ustrojowych (nazwa związku założycielskiego), urzędnicy i pracownicy władz administracji ogólnej, ani też pracownicy (nazwa związku założycielskiego) lub Związku Kas Oszczędności.

Członkowie Dyrekcji uczestniczą w posiedzeniach Rady Kasy, lecz nie biorą udziału w głosowaniu.

§ 21.

Dyrektor zarządzający sprawuje kierownictwo bieżących czynności Kasy Oszczędności; jest on przewodniczącym Dyrekcji i zwierzchnikiem służbowym wszystkich pracowników Kasy oraz reprezentuje Kasę wobec wszystkich władz, urzędów, instytucji i osób.

Dyrektorowi zarządzającemu służy prawo sprzeciwu i wstrzymania wykonania uchwał lub zarządzeń Dyrekcji Kasy z obowiązkiem zwrócenia się w ciągu 3 dni do Związku Kas Oszczędności o decyzję.

Zastępca dyrektora zarządzającego wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki dyrektora zarządzającego w zakresie wymienionym w ust. 1 § niniejszego tylko w razie jego nieobecności bądź w sprawach, zleconych przez dyrektora zarządzającego.

Bliższy podział funkcji pomiędzy członkami Dyrekcji stale zatrudnionymi w Kasie ustala regulamin uchwalony przez Dyrekcję, a zatwierdzony przez Radę Kasy.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

§ 23.

Do zakresu działania Dyrekcji należy:

a) zarządzanie majątkiem i sprawami Kasy według zasad statutu niniejszego;

b) kierownictwo administracją Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów);

c) udzielanie kredytów zgodnie z postanowieniami statutu niniejszego oraz obowiązujących regulaminów;

d) sporządzanie preliminarza budżetowego Kasy, przedstawianie Radzie Kasy rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów i sprawozdań Kasy;

e) postanawianie o nabyciu na licytacji nieruchomości obciążonych pożyczką Kasy i o ich sprzedaży;

*) Uwaga: Statut Kasy może zawierać postanowienia, określające szczegółowo kwalifikacje, wymagane od dyrektora zarządzającego i jego zastępcy.

- f) kontrolowanie rachunkowości Kasy;
- g) przyjmowanie pracowników na ustalone przez Radę Kasy stanowiska służbowe oraz zwalnianie pracowników;
- h) przygotowywanie wniosków na posiedzenia Rady Kasy i wykonywanie jej uchwał;
- i) powoływanie i odwoływanie stałego radcy prawnego (syndyka);

z) załatwianie wszelkich innych czynności statutem Radzie Kasy lub innym jej organom wyraźnie nie zastrzeżonych

Komisja Rewizyjna.

§ 24.

... (nazwa związku założycielskiego) sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegiальnym, składającym się z ... członków (3 do 5) oraz z ... zastępców, wybieranych przez ... (nazwa organu stanowiącego związku założycielskiego) na jeden rok spośród lub z poza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych ... (nazwa związku założycielskiego).

Członkami Komisji Rewizyjnej nie mogą być członkowie Rady, Dyrekcji i komisji Kasy ani też pracownicy Kasy.

Komisja Rewizyjna działa na podstawie regulaminu uchwalonego przez ... (nazwa organu stanowiącego związku założycielskiego) według wzoru wydanego przez Związek Kas Oszczędności.

Członkowie Komisji Rewizyjnej wybierają przewodniczącego spośród swego grona.

W razie potrzeby Komisja Rewizyjna może powoływać rzeczoznawców, którzy biorą udział w pracach Komisji z głosem doradczym.

§ 25.

Posiedzenia Komisji Rewizyjnej zwołuje przewodniczący Komisji co najmniej raz na kwartał.

Obowiązkiem Komisji Rewizyjnej jest zbadanie rocznego sprawozdania z działalności Kasy oraz bilansu, rachunku zysków i strat Kasy, a ponadto dokonywanie rewizyj Kasy przynajmniej raz na kwartał. Komisja Rewizyjna może również przeprowadzać dorywcze rewizje Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów), celem sprawdzenia zgodności zasobu gotówki z księgami Kasy, stanu portfelu wekslowego oraz zasobu papierów wartościowych i t. d. W celu wykonania powyższych czynności Komisja może żądać od Rady i Dyrekcji Kasy oraz kierownictwa oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) wszelkich potrzebnych wyjaśnień oraz badać akta, księgi i wszelkie urządzenia Kasy.

Ze swych czynności Komisja Rewizyjna przedkłada pisemne sprawozdanie Związkowi Kas Oszczędności ... (nazwa

władzy właściwej do zatwierdzania uchwał finansowych związku założycielskiego) ... (nazwa organu wykonawczego związku założycielskiego), a odpisy tych sprawozdań przesyła do wiadomości Radzie i Dyrekcji Kasy. Do obowiązków Komisji Rewizyjnej należy również przedkładanie pisemnych wniosków Radzie Kasy o udzielenie lub nie udzielenie absolutorium Dyrekcji.

Uchwały Komisji Rewizyjnej zapadają zwyczajną większością głosów pełnej liczby jej członków. Do ważności uchwał niezbędną jest obecność co najmniej ... członków Komisji Rewizyjnej.

Inne przepisy dotyczące członków, organów i pracowników Kasy.

§ 26.

Członkami organów oraz stałym radcą prawnym (syndykiem) nie mogą być osoby pozostające z sobą w związku małżeńskim oraz w stosunkach pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej bez względu na stopień, a w linii bocznej do drugiego stopnia włącznie. Stosunek pokrewieństwa lub powinowactwa, określony w zdaniu poprzednim, nie może zachodzić również pomiędzy członkami Dyrekcji i pracownikami.

Członkowie organów i pracownicy Kasy nie mogą być bez zezwolenia Związku Kas Oszczędności członkami rad nadzorczych zarządów, komisji rewizyjnych i pracownikami innych zakładów i instytucji kredytowych.

§ 27.

Członkowie organów i pracownicy Kasy nie mogą korzystać z bezpośredniego kredytu w Kasie. Przepis ten nie dotyczy zaliczek, jakie mogą pobierać pracownicy Kasy na poczet stałych uposażeń.

Osoby zadłużone w Kasie w razie wybrania ich do organów Kasy lub przyjęcia do Kasy w charakterze pracowników nie mogą korzystać z indywidualnych ulg przy spłacie tego zadłużenia.

Za bezpośredni kredyt uważać należy zobowiązania wynikające z podpisów na wekslach, skryptach dłużnych lub na jakichkolwiek innych dokumentach.

§ 28.

Z każdego posiedzenia Rady Kasy Dyrekcji oraz Komisji Rewizyjnej spisuje się protokół. Do protokołu wpisuje się nazwiska: przewodniczącego, pisałego protokołu oraz wszystkich obecnych na posiedzeniu, porządek dzienny, zgłoszone wnioski i powzięte uchwały w dosłownym brzmieniu z podaniem liczby głosów „za” i „przeciw” oraz liczby wstrzymujących się od głosowania, a przy wyborach liczbę głosów oddanych na poszczególnych kandydatów oraz nazwiska członków odnośnego organu, którzy nie usprawiedliwili swej nieobecności na posiedzeniu.

Protokół ten powinien być najpóźniej na następnym posiedzeniu odczytany, oraz podpisany przez przewodniczącego, pisałego protokołu oraz co najmniej przez jednego członka odnośnego or-

ganu. Protokół z posiedzenia Komisji Rewizyjnej podpisują wszyscy członkowie obecni na posiedzeniu.

§ 29.

Członkowie organów Kasy i jej pracownicy, jak również członkowie komisji są obowiązani do zachowania tajemnicy urzędowej i handlowej, w szczególności zaś do zachowania tajemnicy co do znajdujących się w Kasie kont, wkładów i depozytów.

§ 30.

Przepisy służbowe i dyscyplinarne dla członków Dyrekcji, jak również dla prokurentów i innych pracowników Kasy wydaje Związek Kas Oszczędności, zaś przepisy uposażeniowe, i emerytalne uchwała Rada Kasy, a zatwierdza Związek Kas Oszczędności, o ile przepisy szczególne inaczej nie stanowią.

§ 31.

Spory pomiędzy organami Kasy rozstrzyga Związek Kas Oszczędności.

Spory między organami Kasy a organami ustrojowymi (nazwa związku założycielskiego), wynikające ze statutowej działalności Kasy, rozstrzyga Władza Nadzorcza.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli, posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie nie wcześniej, jak na sześć miesięcy przed terminem płatności wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionego wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli, listów przewozowych i innych dokumentów;

11) udzielanie na cele budowlane, w granicach hipotecznego zabezpieczenia, kredytu wekslowego w miarę postępowania budowy do wysokości najwyżej 25% wartości wykonanych robót;

12) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów państwowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaż po dostarczeniu papierów wartościowych;

13) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcji Banku Polskiego oraz akcji i udziałów banków komunalnych;

14) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, oraz w Banku Polskim;

15) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

16) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

17) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

18) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

19) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy;

20) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszy;

21) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

22) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

23) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

§ 34.

Pożyczki hipoteczne mogą być udzielane tylko do wysokości pierwszej połowy wartości sprzedażnej nieruchomości, przy czym w pierwszej połowie wartości sprzedażnej nieruchomości powinno się mieścić również zabezpieczenie odsetek dwuletnich i przynajmniej 10% sumy pożyczkowej, jako zabezpieczenie ewentualnych kosztów postępowania sądowego i egzekucyjnego oraz zaległych świadczeń publicznych, korzystających z pierwszeństwa hipotecznego. Pożyczki hipoteczne nie mogą być zabezpieczone na gmachach użyteczności publicznej, jak szkoły, szpitale i t. p.

Budynki i nieruchomości, obciążone wpisem hipotecznym na rzecz Kasy, powinny być przez cały czas obciążenia ubezpieczone od ognia w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych, bądź w innych publicznych zakładach ubezpieczeniowych lub w innych zakładach za zezwoleniem Ministra Skarbu.

§ 35.

Ogólna suma zadłużenia (nazwa związku założycielskiego) i innych związków samorządowych, przedsiębiorstw i zakładów komunalnych nie może przekraczać 20% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych, wykazanej w bilansie Kasy na ostatni dzień ubiegłego roku obrotowego. Udzielenie kredytu ponad 10% wkładów oszczędnościowych wymaga zezwolenia Związku Kas Oszczędności.

Za udzielenie kredytu uważać należy również wszelkie zobowiązania wynikające z żyr i poręczeń oraz z zakupu obligacji emitowanych przez związki samorządowe.

§ 36.

Kasa obowiązana jest prowadzić rejestr imienny dłużników i poręczycieli z uwidocznieniem wysokości zaciągniętych zobowiązań.

§ 37.

W działalności kredytowej Kasa powinna stosować się do przepisów regulaminu, ustalonego przez Związek Kas Oszczędności, a zatwierdzonego przez Ministra Skarbu.

Przyjmowanie wkładów oszczędnościowych.

§ 38.

Kasa przyjmuje wkłady oszczędnościowe tylko w gotówce i tylko na takie wkłady wystawia książeczki oszczędnościowe. Książeczka oszczędnościowa stanowi dowód posiadania w Kasie wkładów oszczędnościowych w wysokości każdorazowego jej salda. Kasa Oszczędności przyjmuje wkłady osób fizycznych i prawnych na ich własny rachunek, bądź na rachunek osób trzecich.

Kasa nie jest obowiązana przyjmować na książeczkę oszczędnościową wpłat poniżej 1 zł. Kasie nie wolno przyjmować wkładów oszczędnościowych na jedną książeczkę oszczędnościową ponad najwyższą sumę, ustaloną przez Ministra Skarbu. Jeżeli wkład złożony na poszczególną książeczkę osiągnie najwyższą sumę ustaloną przez Ministra Skarbu, wówczas może on być powiększany tylko przez dopisywanie odsetek.

Kasa nie może wystawiać książeczek oszczędnościowych z tytułu jakichkolwiek lokat, wpłacanych przez instytucje finansowe i ubezpieczeniowe, oraz z tytułu kredytów zaciągniętych przez Kasę.

§ 39.

Książeczki oszczędnościowe mogą być wystawiane stosownie do żądania wkladcy na okaziciela lub na imiennie oznaczoną osobę.

Wkladca może zastrzec, że wypłata z książeczki oszczędnościowej ma być dokonana wyłącznie do rąk oznaczonej osoby lub pod określonymi warunkami. W takim przypadku Kasa Oszczędności powinna wpisać do książeczki oszczędnościowej wzmiankę o zastrzeżeniu, a treść zastrzeżenia do księgi zastrzeżeń.

Zastrzeżenia mogą pochodzić również od Kasy, przy czym na warunki te musi wkladca wyrazić zgodę.

§ 40.

Książeczki oszczędnościowe wystawia Kasa w sposób przepisany dla dokumentów, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich.

Książeczka powinna zawierać na pierwszej stronie firmę Kasy, numer otworzonego w Kasie rachunku i wzmiankę o ewentualnych zastrzeżeniach, a w książeczkach wystawionych na imiennie oznaczoną osobę także nazwisko i imię tej osoby. Książeczka powinna ponadto zawierać wyciąg ze statutu przepisów, dotyczących wkładów oszczędnościowych. Wpłata i wypłata w książeczce oszczędnościowej powinna być stwierdzona podpisami kasjera (skarbnika) i osoby do tego upoważnionej.

Notatek lub zastrzeżeń osób prywatnych w książeczkach Kasa nie jest obowiązana uwzględniać, choćby nawet pochodziły od wkladcy lub osoby uprawnionej do podejmowania wkładu.

§ 41.

Kasa może zbierać wkłady oszczędnościowe poza lokalem Kasy przez osoby do tego upoważnione i potwierdzać ich przyjęcie w sposób określony przez Związek Kas Oszczędności.

§ 42.

Kasa może organizować szkolne, robotnicze i t. p. kasy oszczędności i dla tych kas wystawiać specjalne książeczki oszczędnościowe. Tego rodzaju książeczki posiadają pełne prawa i przywileje książeczek oszczędnościowych.

Kasa może przyjmować wkłady o specjalnym przeznaczeniu (celowe) jak również wydawać znaczki oszczędnościowe oraz skarbonki oszczędnościowe.

§ 43.

Wpłaty mogą być uskutecznione bez przedkładania książeczki oszczędnościowej drogą przekazów pocztowych listów pieniężnych, czeków i drogą przelewów bezgotówkowych. Tego rodzaju wpłaty wpisuje się do książeczki oszczędnościowej przy najbliższym jej przedstawieniu w Kasie.

§ 44.

Całkowita lub częściowa wypłata wkładu, nawet w przypadku egzekucji, może nastąpić tylko za przedstawieniem książeczki.

Każdej osobie przedstawiającej do wypłaty książeczkę oszczędnościową, nie opatrzoną zastrzeżeniem, choćby książeczka wystawiona była na imiennie oznaczoną osobę, Kasa może wypłacić wkład i nie ma obowiązku badania legalności posiadania książeczki, o ile utrata książeczki nie została uprzednio zgłoszona w Kasie.

Wypłata wkładów z książeczki oszczędnościowej, opatrzonej zastrzeżeniem, powinna być dokonana zgodnie z treścią zastrzeżenia.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wkładów, wykazanych w książeczce oszczędnościowej, może nastąpić również za poprzednim nadesłaniem Kasie książeczki, podaniem sposobu przekazania wypłaty, oraz adresu wkładcy bądź osoby, na ręce której wpłata ma nastąpić i za wyraźnym wskazaniem, w jaki sposób i do czyich rąk książeczka ma być zwrócona, lub też czy ma zostać zatrzymana do rozporządzenia wkładcy. Wypłata może być dokonana w powyższy sposób na polecenie wkładcy do rąk osoby trzeciej tylko wtedy, jeżeli osoba ta odpowiednio do polecenia się wylegitymuje i jeżeli zastrzeżenie w książeczce zastrzeżeń co do odnośnego wkładu wypłacie takiej się nie sprzeciwia. Wpłaty takiej dokonywa Kasa na ryzyko wkładcy.

Kasa upoważniona jest do potrącenia z wkładu poniesionych przez siebie kosztów pocztowych.

Przy wypłaceniu całego kapitału wraz z odsetkami Kasa książeczkę oszczędnościową zatrzymuje i unieważnia.

§ 45.

Wysokość obowiązującej stopy procentowej od wkładów podaje Kasa do publicznej wiadomości w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy.

§ 46.

Odsetki od wkładów oszczędnościowych licza się do wkładów co pół roku (co rok). Przy likwidacji wkładu wypłaca się odsetki bieżące. Bieg odsetek rozpoczyna się od następnego dnia powszedniego po dniu wpłaty i biegnie do ostatniego dnia powszedniego, poprzedzającego dzień wypłaty. Kasa może w drodze udzielania premii lub nagród wyróżniać pewne kategorie książeczek oszczędnościowych, na warunkach ustalonych przez Związek Kas Oszczędności, a zatwierdzonych przez Ministra Skarbu.

§ 47.

O zniszczeniu lub utraceniu książeczki oszczędnościowej powinien jej właściciel zgłosić

pisemnie lub ustnie bezpośrednio w Kasie bądź w jej oddziale lub zbiornicy, skąd mu książeczkę wydano.

Zgłoszenie właściciela książeczki oszczędnościowej w Kasie o jej zniszczeniu lub utraceniu ma ten skutek, że Kasa obowiązana jest wstrzymać wszelkie wypłaty z takiej książeczki. Obowiązek ten wygasa po upływie 1-go miesiąca od dnia zgłoszenia, jeżeli zgłaszający nie przedstawi w ciągu tego terminu dowodu sądowego o wszczęciu postępowania umarzającego.

Wydanie duplikatu oraz wypłata wkładu lub odsetek po upływie 6-ciu miesięcy od zgłoszenia, a przed uznaniem książeczki za nieważną, nastąpić może na odpowiedzialność Kasy tylko do rąk tej osoby, która jest uprawniona do rozporządzenia wkładem.

Umorzenie zniszczonej lub utraconej książeczki oszczędnościowej, z wyjątkiem książeczek wystawionych na imiennie oznaczoną osobę z zastrzeżeniem odbioru wkładu dla osób imiennie oznaczonych oraz książeczek do sumy 50 złotych, następuje trybem przewidzianym dla unieważnienia utraconych tytułów na okaziciela.

§ 48.

Przepisy § 47 statutu niniejszego nie mają zastosowania do książeczek oszczędnościowych, wystawionych na imiennie oznaczoną osobę, z zastrzeżeniem odbioru wkładu dla osób imiennie oznaczonych.

O zniszczeniu lub utraceniu takiej książeczki powinien jej właściciel zgłosić pisemnie w Kasie lub jej oddziale bądź zbiornicy, skąd mu książeczkę wydano, oraz ogłosić o tym w (nazwa dziennika urzędowego związku założycielskiego, a w braku tegoż, nazwa dziennika urzędowego właściwego województwa).

Po upływie jednego miesiąca od dnia ogłoszenia, Kasa może wydać nową książeczkę oszczędnościową, na którą przenosi się saldo książeczki zniszczonej lub utraconej.

§ 49.

Wkłady na książeczki oszczędnościowe mają charakter lokat z bezpieczeństwem prawnym (pupilarnym).

Książeczki oszczędnościowe mogą być przyjmowane na kaucje i wadia, wymagane z jakiegokolwiek tytułu przez władze urzędy, przedsiębiorstwa i zakłady państwowe i komunalne oraz monopole państwowe, na równi z kaucjami i wadiami, składanymi w gotówce.

Na książeczki oszczędnościowe mogą być składane depozyty sądowe, wkłady sieroce, wkłady osób pozostających pod opieką i kuratelą.

Wkłady na książeczki oszczędnościowe wolne są od zajęcia do wysokości 2.500 złotych.

§ 50.

Do umownego przeniesienia własności książeczki oszczędnościowej na inną osobę konieczne jest jej wręczenie. Okaziciel książeczki oszczędnościowej, chociażby książeczka wystawiona była na imiennie oznaczoną osobę, będzie uważany za

jej właściciela, o ile książeczka nie jest opatrzona zastrzeżeniem.

§ 51.

Kasie przysługuje prawo wypowiedzania wkładów.

Wypowiedzenie wkładu poszczególnemu wkładcy może być dokonane ustnie z zaznaczeniem tego w książeczce oszczędnościowej lub przez zawiadomienie pisemne.

Wypowiedzenie wkładów może nastąpić także przez podanie do wiadomości publicznej w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy.

Wkłady wypowiedziane, o ile nie zostaną podniesione przez wkładców w terminie oznaczonym w zawiadomieniu lub ogłoszeniu mogą być złożone do depozytu sądowego.

Od wkładów wypowiedzianych Kasa z upływem terminu wypowiedzenia nie ma obowiązku płacić lub doliczać dalszych odsetek.

§ 52.

Kasa może odmówić przyjęcia wkładu w następujących przypadkach:

- a) gdy zgłaszane przez wkładcę warunki Kasa uzna za niedogodne dla siebie;
- b) gdy wkładca nadużył zaufania Kasy;
- c) gdy Kasa stoi przed likwidacją.

§ 53.

Niepodjęte wkłady na książeczki oszczędnościowe oraz dopisane do nich odsetki przedawniają się z upływem 20 lat od dnia, w którym nastąpiła ostatnia wpłata lub wypłata.

Przedawnione wkłady przelewa Kasa na fundusz zasobowy.

§ 54.

Kasa powinna umieszczać w papierach państwowych lub przez państwo gwarantowanych taką część sumy wkładów oszczędnościowych, aby wartość imienna tych papierów wartościowych odpowiadała co najmniej 5% tej sumy. Od obowiązku tego zwolniona jest Kasa, jeśli jej wkłady oszczędnościowe nie przekraczają sumy 200.000 zł.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku (nazwa związku założycielskiego) i jest osobno administrowany.

§ 56.

Kasa powinna tworzyć następujące fundusze:

- a) fundusz zasobowy,
 - b) fundusz wyrównawczy,
 - c) fundusz amortyzacyjny nieruchomości,
- (inne fundusze).

§ 57.

Fundusz zasobowy tworzy się z corocznych czystych zysków na pokrycie strat bilansowych

Kasy. Powinien on wynosić co najmniej 10% sumy wkładów oszczędnościowych i innych zobowiązań Kasy z końca roku obrotowego, nie wliczając w tę sumę zobowiązań z tytułu redyskonta.

Fundusz zasobowy Kasy powinien być w 50% swej wysokości bądź nadwyżki ponad lokatę w nieruchomościach umieszczony w polskich państwowych papierach procentowych lub papierach przez państwo gwarantowanych. W razie zamiaru nabycia lub budowy własnego gmachu lub potrzeby upłynnienia zasobów Kasa może papiery wartościowe stanowiące lokatę funduszu zasobowego zbyć lub zastawić na podstawie uchwały Rady Kasy, zatwierdzonej przez Związek Kas Oszczędności.

Nabycie lub budowa nieruchomości dla własnego użytku może nastąpić tylko z funduszy zasobowych i funduszy o szczególnym przeznaczeniu na podstawie uchwały Rady Kasy i za zezwoleniem Władzy Nadzorczej.

§ 58.

Fundusz wyrównawczy przeznaczony na pokrycie strat kursowych na papierach wartościowych powinna Kasa tworzyć z osiągniętych na papierach zyszek kursowych oraz z sum przeznaczonych na ten cel przy podziale czystego zysku.

§ 59.

Fundusz amortyzacyjny nieruchomości obowiązana jest Kasa tworzyć przez coroczne odpisy na amortyzację nieruchomości Kasy. Fundusz ten ma na celu gromadzenie rezerwy wyrównawczej, wyrażającej obniżenie wartości nieruchomości na skutek zużycia przy równoczesnym pozostawieniu po stronie czynnej bilansu pełnej wartości nabycia nieruchomości.

Odpisom na fundusz amortyzacyjny podlegają również nieruchomości nabyte przez Kasę w poszukiwaniu własnych pretensyj.

Za podstawę obliczenia wartości amortyzacji należy przyjąć wartość nabycia danego obiektu majątkowego, powiększoną o kwotę nakładów kapitałowych (kapitałnych remontów).

§ 60.

Fundusz emerytalny powinien być osobno administrowany oraz lokowany bądź w papierach wartościowych posiadających zgodnie z przepisami prawa bezpieczeństwo prawne (pupilarne), bądź w nieruchomościach przynoszących dochód.

IV. RACHUNKOWOŚĆ.

§ 61.

Rokiem obrotowym Kasy jest rok kalendarzowy.

Kasa prowadzi rachunkowość według zasad stosowanych przez przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego składania rachunków oraz zgodnie z instrukcją Związku Kas Oszczędności.

§ 62.

Najpóźniej w ciągu 3 miesięcy po upływie roku obrotowego Dyrekcja Kasy powinna złożyć

Radzie Kasy sprawozdanie z działalności za rok ubiegły wraz z bilansem i rachunkiem zysków i strat, zbadane przez Komisję Rewizyjną. Rada Kasy powinna powziąć uchwałę najpóźniej w ciągu jednego miesiąca od daty ich otrzymania, po czym Dyrekcja powinna przesłać je Związkowi Kas Oszczędności do zbadania (nazwa organu wykonawczego związku założycielskiego i nazwa władzy właściwej do zatwierdzania uchwał finansowych Związku założycielskiego) do wiadomości.

Najpóźniej do dnia 1 czerwca każdego roku Dyrekcja Kasy powinna podać do wiadomości publicznej bilans i rachunek zysków i strat w sposób przepisany dla ogłoszeń Kasy i przez zamieszczenie w organie prasowym Związku Kas Oszczędności.

§ 63.

Szczegółowy sposób sporządzania rocznego zamknięcia rachunków określa instrukcja bilansowa, wydana przez Związek Kas Oszczędności.

§ 64.

O przeznaczeniu czystych zysków i o sposobie podziału stanowi Rada Kasy, stosując przepisy art. 44 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860).

Władza Nadzorcza może w wyjątkowych okolicznościach zakazać użycia części zysków na cele publiczne i polecić przelanie ich na dalsze powiększenie funduszu zasobowego.

§ 65.

Księgi i kartoteki wkładów oszczędnościowych powinny być przechowywane przez lat trzydzieści, inne zaś księgi, kartoteki, listy otrzymane, odpisy listów wysłanych, pisma, dotyczące zapisów, oraz spłacone książeczki oszczędnościowe — przez lat dziesięć. Przy księgach i kartotekach terminy liczy się od końca roku kalendarzowego, w którym został uskuteczniiony ostatni zapis do księgi lub kartoteki.

V. SZCZEGÓLNE UPRAWNIENIA KASY.

§ 66.

Kasa wolną jest:

1) od państwowych podatków: dochodowego, od darowizn i przemysłowego;

2) od dodatków komunalnych do powyższych podatków;

3) od opłat stemplowych:

a) od podań, wnoszonych tak przez Kasę Oszczędności, jak i przez zakłady zastawnicze (lombardy),

b) od pism sporządzanych celem połączenia kas oszczędności, przewidzianego w dziale VIII rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności;

4) od podatku od kapitałów i rent od przychodów od wszelkiego rodzaju lokat pieniężnych Kasy Oszczędności, umieszczonych w innych instytucjach finansowych.

Przychody od wkładów na książeczki oszczędnościowe są wolne od podatku od kapitałów i rent do kwoty, której wysokość określi Minister Skarbu.

Wpisy w książeczkach oszczędnościowych oraz wszelkiego rodzaju zaświadczenia o złożeniu lub zwrocie wkładów, wydawane przez Kasę Oszczędności, jak również wszelkie pokwitowania z odbioru wkładów oszczędnościowych, wystawiane przez wkładców, oraz upoważnienia do odbioru wkładów oszczędnościowych — są wolne od opłaty stemplowej.

Oblig, stwierdzające pożyczkę, udzieloną przez Kasę Oszczędności, podlegają opłacie stemplowej w wysokości 0,3% sumy zobowiązania.

§ 67.

Należności pieniężne Kasy Oszczędności w sumie nieprzekraczającej 1.000 złotych mogą być ściągane w trybie administracyjnym. Przepis ten ma zastosowanie do poszczególnych obligów, bez względu na ogólne zadłużenie dłużnika.

Tytuł wykonawczy dla tych należności stanowią wykazy zaległości z ksiąg handlowych, wystawione przez Kasę i zaopatrzone stwierdzeniem, że pretensja prawnie dojrzała do egzekucji.

§ 68.

Dokumenty wystawione zgodnie z § 25 statutu niniejszego są dokumentami publicznymi.

VI. LIKWIDACJA KASY.

§ 69.

Likwidacja Kasy Oszczędności może nastąpić:

1) na skutek uchwały (nazwa organu stanowiącego związku założycielskiego), zatwierdzonej przez Władzę Nadzorczą,

2) z mocy zarządzenia Władzy Nadzorczej.

§ 70.

Likwidację Kasy przeprowadza się na podstawie przepisów art. 55 — 65 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz przepisów §§ 39 — 43 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

Kasa powinna zwracać się do Władzy Nadzorczej jak również do Ministra Skarbu za pośrednictwem Związku Kas Oszczędności.

W celu wykonywania bezpośredniego nadzoru nad działalnością Kasy Władza Nadzorcza może mianować na koszt Kasy Komisarza Rządowego i jego zastępcę określając zarazem jego prawa i obowiązki oraz wysokość jego wynagrodzenia.

§ 72.

W razie stwierdzenia że działalność Kasy sprzeczna jest z prawem lub statutem, bądź jest szkodliwa dla interesu publicznego, Władza Nadzorcza może zawiesić w czynnościach poszczególnych członków organów Kasy. Rozwiązanie Rady Kasy powoduje rozwiązanie komisji wybranych przez Radę.

Władza Nadzorcza mianuje w miejsce zawieszonych w czynnościach lub rozwiązanych organów Kasy Tymczasowy Zarząd na koszt Kasy lub (nazwa związku założycielskiego). Tymczasowy Zarząd w zakresie powierzonych mu czynności wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki Rady i Dyrekcji Kasy. Wybór nowych organów Kasy powinien nastąpić najpóźniej w ciągu jednego roku od czasu ustanowienia Tymczasowego Zarządu.

Władza Nadzorcza może uchylać lub zawieszać uchwały i zarządzenia organów Kasy, naru-

szające prawo lub statut albo szkodliwe dla interesu publicznego lub interesu Kasy.

VIII. PRZEPISY KOŃCOWE.

§ 73.

Statut niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia go w.

§ 74.

Wszelkie zmiany statutu niniejszego podlegają zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

z 4 maja Nr 101 Rok 1937

Poz. 149. Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 22 kwietnia 1937 r. w sprawie uzupełnienia zarządzenia Ministra Skarbu z dnia 25 marca 1936 r. o warunkach zwalniania od należności celnych używanych: odzieży, bielizny i obuwia nadsyłanych z zagranicy w darze jako wsparcie dla osób niezamożnych.

Poz. 150. Obwieszczenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 21 kwietnia 1937 r. w sprawie podania o nadanie umowie zbiorowej z dnia 19 marca 1937 r., normującej warunki pracy i płacy w cegielniach, mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich cegielni na obszarze miejscowości: Rudnicze, Zabikowo, Junikowo, Kotowo, Świerczewo i Fabianowo.

